

autē basilio sacros libros legente;
uidit sc̄s esse lingua ignea loquē-
tem p̄ os ei. Et dicit sc̄s archidiacono.
Vade; et dic ei. Dñe esse: in
tra in sc̄m p̄ sbiterū. Obstupuit
ḡ sc̄s in istis glorificans dñm: & genu
flectens respondit dicens. Vere mag-
nū basili. uere colūpna igni basili:
uere sp̄s sc̄s loquit̄ p̄ os ei. Postula-
uit aut̄ archidiaconē excusare se: &
ut magis p̄ ministeriū in secretario
salutarē cū intrāns itaq; p̄ exple-
tione ministerij basili magnū in
secretariū: uocauit sc̄m effrē: et
in dñō salutationē redidit a dies.
Bene uenisti: o pat̄ filior̄ heremi.
bene uenisti q̄ multiplicasti disci-
plos xpi: & demones emunasti in x.
In qb; labor tuus pat̄: Uenisti ui-
de hoīem peccatorē. Det t̄ dñs mer-
cedē: secūm tuū labore. & respon-
dens honorificentissimū effrē: et
p̄dicens om̄ia que in corde ei erant
colenda: simul cū coelente suo ab-
bate. c̄municauit de sc̄is manib; ei.
Is faciente eo caritatē: dix̄ sc̄s effrē.
Pat̄ honorificentissime: unā postu-
lo grām aput te. Annue eā dari m̄.
Q̄ ait ad cū. lube: die q̄ uident̄ tibi.
Multā enī t̄ debeo: maxime p̄ labo-
re tuo. ad meā p̄ sentiā. Dicit ei.
honorificentissimū effrē. Scio pat̄ sc̄e:
q̄ q̄ntacūq; postulaueris a dō t̄
buet t̄. & uolo ut depeceris deū:

quatinū loquar grece. Q̄ ait. Sup
iūrtutē meā postulasti. S; q̄ si
delet̄ peti t̄. ueni pat̄ honou-
ficientissime. & heremi magister:
postulem̄ dñm. Potest enī facere
uoluntatē tuā. S̄ptū est enī.
Uoluntatē tūm̄ se faciet. & de-
p̄cationē eos exaudier: & saluos
faciet eos. Et facientib; orationē
p̄ multā horā: resurgentib; eis.
dixit magnū basili. Cur dōne
effrē n̄ accipis ordinationē pres-
biterij: q̄ decet te? Dñe ei p̄ int̄
p̄tē sc̄s effrē. Qua peccator sū. Res-
pondit ei sc̄s. Utinā peccata^{m̄} ego
habuissē. I dic̄ ei. flectam̄ genua.
Et iacentib; eis in humo. posuit
manū in sc̄m effrē magnū sacer-
dos: & dixit quēst̄ diaconi. Et
dixit ei. lube surgere nos fac.
Apta ḡ lingua ei: dix̄ sc̄s effrē
greca lingua. Suscipe. salua. mi-
sere: & custodi nos d̄s grā tua.
Tē impletū ē: qd̄ s̄ptū: Tē sauet
sic ceruus: claud: & apta erit
lingua mutor̄. Et loquente eo
grece. in ipsa hora glorificauer̄
dñm om̄ipotētē: & exaudientē
postulationē depecentiū & ti-
m̄tuū se. Is spiritualit̄ letantes p̄
tres dies. atq; ordinans sc̄s sa-
cerdos int̄pretē diaconē. ipsū
pr̄b̄m. dimisit eos i pace. glificante
dñm in oīb; q̄ audier̄ & uider̄. sic lo-
sc̄it: adeos.

de valentie Deo odi
Post a nobis pfectio[n]e bili.
ualentis d[omi]n[u]m odibilis. cui apos-
tate iuliani. cū adiret glosā con-
stantinopolī. & tūsitu faceret
p[re]meā ciuitatē. accesserit ad eum
ariane heresis exarchi. postulā-
tes p[ro]seq[ue]r[unt] fidelissimū d[omi]n[u]m p[er]petuū. de-
scā ei[us] catholica & aplica ecclā ty-
rannice & dari illis. Tyranni itaq;
& indigni purpura. ab hominā,
de eorū cū fuisset heresis patronū.
ad istud annuit eis. & manu mili-
tari eiciens fideleū p[er]petuū. dedit ec-
clām arrianis. In defectione q[uod] cū
fuissent os p[ro]p[ter]e: dep[er]cabant d[omi]n[u]m noc-
te & die. nō fieri ecclām ei[us] conlatorū
hereticorū. Quāp[er]t apphendit ipsā
miseniū ciuitatē. cū munis suffra-
gator basili. & abiit ad eū. oīs mul-
titudo orthodoxorū: clamans & an-
ūtians factā in eos iniquitatē im-
patoris. Q[ua]nto ad eos. Nolite flere
filij km̄i. nō enī dumittet d[omi]n[u]s h[ab]i-
finē fieri: s[ed] longanimes estote. et
expectate misericordiam e[ius]. Sc̄ite q[uod] eo
constantinopolī. ut iudit ualentem
d[omi]n[u]m ad eū. Impator: sc̄ptum ē. Honor
regis: iudiciū diligit. & sapientia
dicit. iudiciū regis: iusticia. I cor-
tuū dignatū est. impiuū eicere or-
thodoxos de ecclā eorū: & constitu-
ere in ea maligros. Dic ei uales.
I tm ad orationes reuteris basili.

Hon decet te. dicit ei sc̄s. Decet me etiā
p[ro] bono & iusto mori. Et cū loquerer[em].
ecce demostenes epularū impatoris
familiaris p[ro]fectus: patcinabat hereticos.
Et loquens blasphemias: fecit barbari
mū. De quo d[icit] sc̄s. Videlicet demoste-
ne sine literis. Cui adhuc insisten-
tū: inquit de pulchritudine cogitare:
nō dogmata diuina decoquere. Qui
mox offusus: obticuit. Dicit autem sc̄o.
impator. Vade iudica int[er] eos. non
scdm inmodatū amore populi tui:
q[uod] nō decet. Dicit autem impatori sc̄s.
Si reprehenderis iudiciū meū iuste.
& me exilio. & orthodoxos eicer[em]: & da
ecclām uincitib[us]. Abiens q[uod] in mi-
cā cū literis ualentis: p[ro]cepit ar-
rianis. & dicit eis. Ecce impator p[ro]-
cepit mī dicens. ut iudicē int[er] uos:
& orthodoxos: grā ecclē q[uod] rapuistis.
Dicit ei. iudica: s[ed] scdm iudiciū impa-
toris. Dicit q[uod] sc̄s. Venite uos & orto-
doxi. & claudentes ecclām. signate
eā: & p[ro]mū uos orate t[em]p[or]e; dieb[us]; et
t[em]p[or]is noctib[us]: & p[ro]p[ter] hec ite ad ecclām.
Et si p[ro] orationē urām aptū uobis
ecclā: habete eā in sc̄la. Sin autē.
uigiliā agemū unū noctis. & psal-
lentes cū letania ibim[us] ad ecclām.
& si apta nob[is] fuerit. habeam[us] eam
in eternū. Si u[er]ū nō fuerit nob[is] apta:
sic icū urā sit: & apphendite eam.
Plaecuit q[uod] sermo ei[us]: in conspectu
arianorū. Orthodoxi autem ostendit.

ei dicentes. nū iudicare eū iustz. &
timore impatoris. I facta clausu
ra multa. ex utrīq; partib; postulan
tib; custodire cū oī cautela scām
ecclām. De ita scđm iudicium sc̄i
pat̄s. orantib; arriāns t̄b; diebus
& trib; noctib; & uenientib; ad scām
ecclām dī. et facientib; ibi orationē
amane usq; ad horā sextā. clama
tib; qq; kirieleysōn. n̄ apta fuit
ecclā. Lassatis aū eis. abiēt̄ iacti.
Et dicit eis. sc̄s dī basili. Scđm pre
ceptū uob fecistis. & sicut dicisti
n̄ apta ē uob ecclā. Faciem m̄ et
nos unā noctē. & cū letania ibim.
Et si apit̄ ecclā nob. apphendite eā.
scđm iudiciū meū. Et accipiet̄
sc̄s pat̄. ac prestans ecclē. ortodoxū
oz p̄lm cū mulierib; & pueris.
exiuit foras ciuitatē. in templū
sc̄i martiris diomedis. Et cū fa
ceret ei uigiliā & matutinales ora
tiones. ammouit p̄lm cantans.
sc̄s dī. sc̄s fortis. sc̄. immortalis. mi
serere nob. Intrat i uestibulū
ecclē. q; arriani int̄uerant. et
dicit p̄lo. Eleuare manū urās in
altitudinē eī ad dñm. & clama
te extens̄ kirieleysōn. Et sic
faciens oīs multitudo. sc̄s pat̄
signans p̄lm uissit fieri silen
tiū. & signat ter ostia ecclē. et
dicit. Benedict̄ dī xpianorū.
in sc̄la sc̄lorū am̄. Et populo

simul dicente am̄. p̄ orationē striti
st̄ uectes. & cecidēt claves cū pessū.
& apt̄ se port̄ sub uento uehēnti.
& cū impetu appulerē port̄ parietib;
P̄ recimens ḡ memorabit. & di uisoz pat̄
ait. Collite portas p̄ncipes urās. et
eleuamini port̄ etnales. & mīl. r. g.
Intruit in scām dī ecclām. cū omni
ortodoxo p̄lo. & p̄ficiens diuinum
mūnisteriū. dimisit p̄lm cū leticia
& exultatione. glorificant̄ dñm. q;
n̄ despiciit confidentes inse. Innumā
bilis aū multitudo arrianorū. c̄t̄
facti impetū miracto. abren̄tiauerit
male ḡt̄. & translati st̄ ad n̄iam x̄
anoz ortodoxā fidē. Impatore aut̄
audiente qd̄ factū fuit. spreuit qd̄
arrianorū male ḡt̄ uoluntatē. nich
potens reprehendere iudicij dī. et
diferi patris n̄ri basili. P̄ multos
aū mente mutat̄. & obscuratis cor
dis oclis. nec sic uenit qūtens ad dñm.
s; mansit inflexibilis & dur. reddens
in bello cū magna iniuctoria sp̄m.
in paleario igne concremat̄ apud
tracie partes. & sic tradit̄ ē. et no
igni in sc̄la concremandu.
De muliere cuius peccala p̄
Mulier quedā diuitiū & nobi
litate ornata. & ceteris uite isti
uanis ministratioib; omnib; sup
eleuata. q̄si uiduitatē complec
tens. indecoros̄ uisa. & potestate.

gastimargie. & pdigitati scipſā
inſeruens nichil placiti dō possi-
dens. s; porcorz more ſe xeno uo-
uptatis inuoluens. Sero qndoq;
ſed in diſpenſationē di ad mentem
rechienſ inuſurabilitē delictoz
ſuoz. illuminata ſilent ſola cogi-
tabat. & multitudinē peccatorz ſuoz
ſlebilē ſuſpirans dicebat. Heu in
peccatei & pdigge. qm̄ me excusabo
de actib; & delictis meis. Lemplū
ſp̄s corrupi. & animā in corpe ha-
bitantē pollui. Heu in abiectiſſime.
Putas dicā me ſic meretē. anterio-
rē & publicanū. S; nemo ſic ego
peccauit. maxime pſc̄m baptiſmū.
Quom̄ ḡ certa ero. qd̄ penitentem
ſuſcipiet me d̄s. Et hec cogitante
ea. qd̄ oſ uult ſaluare. & ad agnitionē
ueritatis uenire. in m̄te ei mi-
ſit. de iuuentute & usq; in ſenectu-
tē ſua peccata ſcribe in carta. Q
pſc̄pta nouiſſime om̄ū ſc̄pſit qd̄
ei erat maximū peccatū. & plūbo
ſigillauit eā. Conſidans autē temp̄
oportunū. quando ſc̄s basilius ad
consuetas orationes ibat in ſc̄am
di ecclā. cucurrit clā. & piecit
cartā ſecus pedes ei. & ſup faciem
iactans ſe ipſā clamabat dicens.
Miserere in ſc̄e di. ſup oſ peccatō
ſtant autē beat̄ di famulus. ſc̄iſcita-
bat ab ea cauſā doloris. Que ait.
Ecce dñē om̄ia peccata mea ſcripsi

60

in iſta carta. & iniquitatē meas. & ſigil-
lauit eā. In autē ſc̄e di ſigillū ne amo-
ueas. s; tantū p̄ orationē tuā ea dele.
Qenī dedit in talē cogitationē. oīno
gaudiet te p̄ me postulantē. Magnū
autē basilī tollens cartā. & respiciens
in celū ait. Dñe t̄ ſoli eſt opus iſtud.
Qenī mundi peccatū tollis. & unius
anime iſti facili ſdelere potes pec-
catū. Om̄ia enī nr̄a delicta nume-
rata ſt̄ apud te. miſa autē tua inu-
merabilis & inuestigabit ē. Et hec
dicens. intrat in ecclā tenens cartā.
Et pſternens ſe ipſū. & ponens cartā
ſec̄ altare. mansit p̄ omnē uigiliā
orans. & crastino p̄ om̄ie ſc̄m ministeri-
um depcans dñm. I p̄ ſp̄letionē ſc̄oz
miniftriorz. uocauit mulierē ſecretē.
adſtantib; paucis clericis. & ostendens
ei cartā. dixit ad eā. Audisti muli-
er qd̄ nemo pot̄ diuittē peccata.
n̄ ſolus d̄s. Que dix. Audiuī ſenior.
et p̄ hoc amouit ad int̄ceſſionē muſeđi-
ſimi di. Et hec dicens. ſoluuit cartā.
& inuenta eſt tota inſc̄pta. Mansit
ūmagi ni peccati ſcelestū op̄ n̄ delectū.
Qidens autē mulier. puſillanimis
effecta ē. I p̄cutiens pecc̄ manib;
cecidit ad pedes ei clamans. Misere-
re mei. ſerue di altissimj. Et quē
admodū p̄ om̄ib; iniquitatib; meis
certasti. & exaudit̄ es. ſic & p̄ iſto poſ-
tula. & om̄ino deſtit̄. Archiep̄
autē lačmat̄ ē. pp indulgentiā dics.

Surge mulier: q̄ & ego peccator sū:
indigens indulgentia. Q̄ deleuit
tua peccata q̄ntū uoluit: potens:
& istud tolle ate: q̄ tollit peccata m̄.
Si custodieris aī n̄ peccare. & uias
dī ambulaueris: n̄ t̄m indulge-
bit t̄. s; & gla digna eris. Q̄ade ḡ
ad heremū. & inuenies iurū sc̄m.
noiatū in omib; noīe effrē: isti
da cartā: & postulans placabit dī
p̄te. M̄ulier aū cū a sc̄o dicesis;
ad heremū cucurrit: & t̄nsiens
longitudinē uie. ad p̄dictum sibi
locū magni heremite p̄uenit.
Ipulsans ostiū: clamabat dicens.
M̄iserere mei. sc̄e di. Q̄ p̄sciens p̄
quā causā astiterat: dix̄ ei. Vade
a me mulier. q̄ bō sū peccator:
indigens & ipse auxiliū. Iua aū
p̄iecit cartā dicens. Archieps̄ ba-
sili misit me ad te: ut orans ad
dī deleas meā iniqtatē: que l̄
ista carta consēpta iacet. Leterā
enī: ipse sc̄s orans deleuit. U aū
p̄. una noli pigritari depeardi dī:
ad te enī missa sū. Sc̄s aū dix̄.
Non filia. n̄. Q̄ enī p̄ multis pre-
ualuit placare dī: & p̄ uno po-
terit pl̄ me. Q̄ade ḡ & noli sta-
re: ut sphendas eum aī t̄nsitū.
Mulier aū: concite a sc̄o reūsa:
cesareā. & int̄ne ea ciuitatē:
obuiauit corp̄ portantibus sc̄i
basili. Et uidens. cepit clama-

re. uoluens se in humo: & causabatur
cū sc̄o dicens. Heu m̄ misere. heu m̄
sc̄e di. P̄t̄ea me misisti ad heremū. ut
in me molestar̄. a me transires. & ecce in
acta reūsa sū in uanū: p̄t̄nsiens pelaḡ
uie. Videat dī & uiclet int̄ merite:
q̄ potens placare dī p̄ me ad alter̄
me misisti. & hec clamans p̄iecit
cartā sup̄ feretriū: subtilit̄ enarrat̄
de causa om̄i p̄plo. Unū aū de clero.
uolens uide q̄le peccatū esset: tulit
cartā. & absoluens inuenit sup̄ totā
insēptā: & clamauit uoce magna.
dicens ad mulierē. Insēpta: carta o
mulier. Q̄d laboras: in te factā cleintiā
ignorans. Multitudo ḡ p̄pli uider̄
ammirabile miraculū. glorificauit dī.
q̄ dedit potestatē sup̄ trā. dimittere
peccata. dans grām seruus suis. & p̄
mortē sanare omnē infirmitatē. et
omnē langore. s; & peccata fide acce-
dentiū dimittere. **D**e ioseph
Hec ioseph egregi. Hebreo.
25 In arte medicinal discipline ual-
de p̄bat. simul & illustris cū fuisset.
atq; in ipsa p̄icia summa scientiā
habet: tactu ē uene p̄scire caute
ante tres. t̄ q̄inq; dies. si q̄s debet de
his t̄nsire tumultib; ad meliore stabi-
litatē. Inuidebat aū a multitudine me
dicorū. difero patr̄ nr̄o basilio: q̄a ex
diuino splendore p̄sciens. qd̄ cieberet.
dari ei diuini baptismi donū. mul-
tū amabat eū. & assidue ad colloquum

uocabat illū docens eum regiā
mā salutis & ueritatis abulare.
postulabat qd; illū discede de pollu-
ta religione: & p baptismū indue
re xp̄m. Qd; adq̄escebat dicens. Qd;
infide in qd; nat sū: in ipsa & finiā.
S̄c̄ aut̄ dī: dixit ei. Credo ioseph
nec ego nec tu de istis cūsibimus
tumultib; donec renouet te dñs
n̄s p aquā & sp̄m. Sine istis enim
impossible ē int̄ire in regnū edoz.
H̄umqd; n̄ patres tui baptizati fuerūt
in nube & mari & biberūt ex spiritu
u. sequente eos pet̄. Petra aut̄ erat
xpc. Qd; in nouissimis dieb; ex uigi-
ne incarnat. p n̄rā salutē hōnat.
& mirabilia agens passus. ac p pat̄b;
tuis crucifix̄ & sepult̄. & tcia die
resurgens i celū ascendit. & sedet ad
dext̄am pat̄s. & ueniet i glā multa
cū anglis suis. iudicare uiuos et
mortuos. & redde unicuiq; secūm
opa sua. In possibile ḡ: sic dictū
est. omnē hominem int̄uire in regnū
di. n̄ p aquā & sp̄m. & participatio
nē uiuificorū & incontaminatorū
misteriorū corporis. & sanguinis x.
Italib; orationib; pbat̄ opari dī
colloquebat̄ cū eo. Ipse aut̄. n̄ au-
diebat cū. Quando uī pspauit
ds. qd; segregauit cū ex uīo mat̄s
sue. suscep̄t cū sc̄i sp̄s grām: de-
bent sc̄s di de his transferri tu-
multib;. duxit eū occasione ad

61

se medicinalis discipline. & dicit ei.
Quom uides que erga me st̄. Ille tac-
tu uene sentiens uirtutē cū i morte
im̄. n̄e. dixit ad domesticos ipsius.
Que ad sepulturā st̄ induūta. ppate. Iste eū bene
cū. Dic̄ ei magnū basili. Nescis qd; dicas. mortuū
Dicit ad eū ioseph hebreus. Credo dñe.
sol cū sole occidet hodie. x̄ dicit
ei sc̄s. Et si n̄ morior usq; ad matuti-
nū. qd; Dic̄ hebre. t̄l: possibile dñe
h̄ fieri. Vix enī una hora. erit aia
tua i te. H̄; dispone iā ecclām tuā:
& res tuas. N̄ enī obscurabit dies
hodie i te. Dic̄ ei sc̄s. I si uenero in
crastinū. usq; ad horā. v̄l: qd; facies.
Qaut. Ego moriar. Dicit ei sc̄s. Et tiam
ut moriaris peccato. uiuas aut̄ x̄
tuo. dic̄ ei hebreus. Scio qd; dicas. &
facio iōnē tuā. si sicut dicas fit.
Cū uirantib; horribilib; pmittens.
qd; si uicerit dī discip̄ls. omnino ac-
cipe se sc̄i sp̄s grām. Dei cultor ḡ
pat̄ n̄. postulauit dī adiōnē ui-
tx dari s̄: ut illū saluaret. Misit ḡ
sc̄s manū. & uocat hebreū. Qd; diffi-
dens aduenit. putans oīno cum
mortuū. Et uidens illū uiuentem
in stupore fact̄. & piciens se adpe-
des ei dixit. In uero corde dico. n̄ est
ds magnū siēcānor̄. & n̄ est ds
ampli eo. H̄ego ḡ xpo odibuem
religionē. uideoz. & accedo fide
ut ueritati. lube ḡ sine dilatioē
dari m̄ in xpo signacū & sc̄m

baptismū: & toti domui mei. Dic
eisēs x. Ego manib; meis baptizo
te: & omnē domū tuā. Lēcens
ḡ iterū mediē. & tangens dext̄am
manū eī: dixit ei. Lasse facte sus
uirtutes tue dñe: & natā p̄defecit.
Dicit eisēs. H̄abem̄ nat̄ē cretorem:
fortantē nos. I surgens uenit in
scām di ecclām. & corā om̄i p̄plo bap
tizauit eū cū tota domo eī. uocās
nom̄ eī iohem. Cōmunicans aut̄ eū
uivificis misterijs. adiūpsit eū et
dixit in dormitorū suū. dans
ei ḡscā. & docebat eū que s̄t etiue
uit̄. adiciens ouili suo. cū mulie
rib; & filijs. nouit̄ electū militē.
Medicus aut̄ sequentib; dieb; p̄tūsie
bat bene actionales domos. et
dabat donatā s̄ de medicina pecu
niā: & qđ erat residuum. X cur
ca horā nonā. stetit magnū pat̄
nī basili. ad ministerū miss̄ in
scā ecclā. simul cū electis clericis.
& ciuitatis capitaneis. & itin̄ p̄cipi
ens cū ipsis panē dimisit eos. in
struens & osculans in oculo scō. &
nouū dē militē om̄endans etiā
& os dñō. atq; dispositā s̄ conse
pelire sup̄psit t̄ciā partē. que a
dñō data fuit ei cōmunionis. et
recūbens in lecto. gr̄as egit ex
tente dñō & do nřō. in p̄grina
tione a corp̄e & fide medici. Et
adhuc gr̄e cū eēnt in ore eius.

reddidit dñō sp̄in. & addit̄ ē p̄ncipib;
sacerdotū. p̄nceps sacerdotū. p̄dicatorib;
qđ: magnū. magnū ubi tonitruū.
I dicens aut̄ ex hebreis fidelis medicus
qđ sic di hō & magnū p̄nceps sacerdo
tū basili uoluut. sic & requeuit: cades
sus p̄ect̄ eī. cū lacrimis dicebat. Ve
re seruē di basili: si n̄ uoluisses. nec
m̄ mortuus fuisses. Crastina aut̄ con
gregata & multitudo. & dux̄ honor
ificū eī corp̄. qđ uic̄ maturale instaci
onē in scām ecclām: cū oī oblatione a
romatū & tymiamatū sepelientum.
Audiens aut̄ ḡregorij natianzi ep̄e.
currēns & ipse aduenit. Iudens ho
norificū corp̄. p̄cidit sus illud: & lam
tans multū hortabat̄ p̄plm. i hymnis
& canticis spiritualib; cū decenti honore
glosā memorā magnū sacerdotis facē.
Simil qđ: occurrentib; xii. ep̄is. & multitu
dine ciuitatis. depositerūt eū in archa
rismū mar moreū. in tēplo sc̄i & glosi
martiris yſichij. u & leontij aut̄ eū ep̄e
cū cetis dormit. Requeuit aut̄ anglicā
uitā in tra agens magnū basili. n̄ se
ianuario. die prima. qđto anno im
pij ualentis & ualentiani: memoria
sus uit̄ derelinquens ecclē. qđ: scđm
opationē sc̄i sp̄s. r̄cepta cū eo. in celesti
libro. in gloriam & laudē dñi nři ihv
x. cui ev̄ patre ē gla simul & sc̄o ac
uivifico sp̄v. n̄c & semp. & i sc̄a
secvlor̄ v̄ 09. a 9 11 11 11 11
Emit̄ de sc̄o basilio arctiepo.

Iacipū plogus in vīla rīmita
cvlis beātī ioltarū his eleojo

Sinaxis.

ogitante
ac diu tac
te sollicite
q; mecum
osidante.
qd in domo
di cōmodi

ac digni opari potuisse. ne ea ui
delicet psumēm quē m̄ ex ministrō
credito. om̄issa n̄ s̄t. nec rurs̄ illa
arīpem. q̄ ingemoli mei iures ex
cedit. scđn illud salomonis. Mel i
uenisti. comedere qd sufficit. ne for
te satiat euomas illud. Ex alibi.

Altiora te ne quesieris. et fortiora te ne
scrutat fueris. Ecce subito qd apri
dentes sollertes strenui. ac studiosi
uiri me coartari uoluert. ut ī lati
nū sermonē uerēm leontiū. de
resiliuis uit̄ iohis elemosinarij
antistitis. quē greci p̄t multipli
cem cōpassionē. quā erga oī possi
debat. merito & absolute elemosi
nariū. id: misericordē appellant.
q̄tū tantū ur n̄ tantū greco sermo
ne. uerūetiā latino eloq̄o pollentib
utilitati eēt et cōmodi. Quā p̄t q̄
me dignū atq; idoneū ad tantū
op̄ minime p̄spexi. leuaui octos
meos uī ueniret auxiliū m̄. sic
q̄. solatiū patrū et orationes

62

adhibens. tā pficiū uirū non passū
sū celare latim. S; uect m̄branas
incideri. seculas p̄paueri. n̄ tam h̄e
codicē oficē ausus sū. ante q̄ a diuina
one uīa o miles beate. licentiā adipi
ci p̄merui. Neq; enī fas ē. ut absq;
ueariō di. absq; clauigero celi. absq;
curru et auriga spiritualis ist. absq;
uniūsitatī pontifice. absq; unico
papa. abq; singlari pastore. absq;
speciali patre. abq; te om̄ium ar
bitro. aliqd osūmet aut diuulget.
Tu enī tenes claves dñi. tu accepisti
claves scientie. in arca q̄ppe pecto
ris cui tabule testanti. et manna
celestis saporis req̄escit. Tu enī qd
ligas nemo soluit. qd soluis nemo
ligat. q̄ ap̄is et nemo claudit. clau
dis & nemo ap̄it. Vicē nāq; in tr̄is
possides dñi. Cū autē beatū h̄e in la
tinū uerēm eloquū. nec grecor
idiomata. nec eoz ordinem ubor̄z.
sicut potui ut debui. n̄ enī uerbū
ex ubo. s; sensū expressi. Sed nec
latinas reglas usq; q̄q; obseruare cu
raui. dū mea tantū intentio illo ten
det. ex q̄ utilitas nascet et legentib.
Qua de re coanglice dñē. n̄ p̄sonam
titillatis mee intuens. n̄ astucia
muestigans. n̄ uerboz phaleras re
q̄rens. s; poti p̄o octo pfectū le
gentiū p̄noscens. ut tantū ur tā
quā exemplar et sp̄cim sit omnib
urā apostolica auctoritate tñs.

lationem hanc si arbitrio placet firma-
te. si displicet emendate; dum in latinitate
se tanto non doleat esse saepe puerum. scimus
a peccatore incepit. et noli attendere
per quem translatum sit. sed quod translatum sit.
Hoc enim pro plurimis fistulam aquam limpi-
diam despiciens. neque propter spinas rosam. que
produxit de spinis. Custos denique et
amatore tuus. quando uoluit pharaon
et nabugedonosorum inquis regibus som-
nia quibus futura prenoscerent ostendit. et
per egyptum impium quod expediebat perci-
lit. quinque asine. articulata locum
uoce permisit. finit proponit.

Salutem presul amato de pro se la salve.

Totum atque orbis propter beatitudinem valere.

Incepit enarratio Leontij episcopi
neapoleonis episcoporum insule. De
uita sancti patris iohannis archiepiscopi.

ALEXANDRUS 1 E.

HISTORIA 10.

quidem una: nostraque et eorum
quam nos fuerint studiosorum
uirov et scientiarum. super presenti
memorabit uiri uite ratione.
Id: ut omnibus quidem imitatione fructuosa
pia et uirtut ex hoc fiat: gloria autem
et magnificencia sancte radorae,
de trinitati et in hoc: sic et in
omnibus que semper in generatione
et generatione propria lumina-
ria ostendit: ad illuminandas
quae in tenebris et in ubra
mortis sedent peccati. Quoniam

non amici Christi non ualde miramur. quod ante gene-
rationem nostram fuerint uiros. quod a placita
creatione uixerint. sed de diabolica operacione
semper discimus ad alterutrum. quod sub istisque
quam nos fuerint non erat inquantitas multiplicata:
sed in inquit ut predixit diuina scriptura. eo quod
abundauit inquantitas. refrigerescit caritas
multorum. id est non ualem ad eos consurge
meritum. Huius rei gratia ad presentem sancti huic
uite narrationem ex parte uenimus: ad
ostendendum etiam diebus nostris uolentes et
appositum suum. cogentes excellentiores nobis
demonstrari. et angustam et artam uiam
posse incedere. et obstruere os loquentium
iniquam: et anime noxios intellectus.
Nam quidem et alii ante nos opima atque ex-
cellentissima. de his admirabilibus uiro.
et summo sacerdote iohanne philosophati sunt.
potentes existentes in opere et sermone:
dico enim iohannem et sophronium dei culto
res. et amatores uirtutum: et pietatis
appugnatores. At tam quis tales essent
de dignitate et merito: studium isti
uiri et ipsi omiscent. sed id ipsum pressi
sunt. non nulli studiosi agcole. uineam ubere
fructuosa uincemant. Nam relinquent utique
ex fructu benedictionem etiam uolentes
retro sequentibus: egenis. et legentibus:
uincam. ex quibus sumus et nos minimi.
Nam et os sancti isti. quamuis oī fortitudi-
ne sua. fructiferam hanc olivam que in
domo domini ut ait psalmista plantata:
pro multis re uera olivas que
in ea sunt. velo domini uincemare studiu-
serunt.

At tam iatuit eos multe oiuē fructū
dño dispensante. & niam uilem et
frigidā alacritatē suscipiente. ut
duo uidue minuta. Non enī illis
detrahentes neq; q̄ possim̄ eoz a dō
datā sapientiā imitari. isti gesta
sc̄pturę t̄dere festinauiū. Et p̄mo
qd̄ uelut qd̄ intelligim̄ si iustum
ē. ea que possit utilitatē audientib; facē
silencio occultare. ne & nos incida-
m̄ iudiciū serui illi. q̄ talentū in-
tra abscondit. sed & aū ut in hac
narratione nra. correctiones et
delectabiles hystorię describantur
que sc̄pte n̄ s̄t ab optimis uiris. in
laudib; sc̄issimi. re uera & beatissi-
mi iohis. deinde uix sapientes &
potentes in sermone erant ama-
tores historię erant. sapient̄ et
sublimī depinxerit. Qd̄ maxime
& p̄plī erexit nos ad presentem
sollicititudinē. ut eo q̄ mest nobis.
pedestri. deformi. humiliq; carac-
tere enarrem̄. ut possit & ydiota.
& sine lictis que dicunt̄ p̄ficere.

De tactasia & narratione men-
ne. se qd̄ iste sc̄s iohes omnino

Ego pue s̄n mirauerit.
nisī alexandriā ego idignus
ad amplectendos sc̄os & uictoreſ
martyres kirkv & iohem. et eoz
iocundis epulis & refectione fruere
m̄ uenientib; & colloquentibus
vidē. q̄bda uiris uenerabilib; vs

63
amatib; xp̄i
atq; philocritis. & cū disputarem̄
de sc̄pturis & de animi institutione.
uenit ad nos qd̄a pegrin̄ petens elemo-
sinā. Dicebat enī se nup̄ de captiuita
te psalū eruptū. Accidit ḡ ut nullus
de consedentib; iuenerit p̄tum ha-
bens ut nūmū. Unū ḡ de esedentib;
habebat illic stantē mercenariū cal-
lide datorē. accipientē tres tantum
ūmos p̄ singlos annos. habente uxoriē
& duos filios. Evq; recessisset q̄ pete-
bat. p̄secut̄. cū ingeniose & abstulit
a se crucicullā quā ferebat. & dat ei
dicens se n̄ habe aliqd̄ usq; ad unā
siliquā. Ego ḡ de hoc qd̄ accidat immo
qd̄ gestū uiderā. p̄ grām di uiuent̄
sū. s̄idans qd̄ fecerat. & cōpunct̄
enarraui statī p̄p̄ sedenti nomine
menne. uiro iduistro & tuūti diūn.
q̄ & erat ordinans dispensationem
sc̄issime eccl̄. sub nobili & beatissi-
mo ioh̄e pat̄archa. Q cū me intu-
it̄ ēet. admirantē & laudantē. eū
q̄ elemosinā fecerat. dixit michi.

Ne mireris eoqd̄ ex t̄ditione & doctri-
na huīmodi opationis opator ex-
titit. & dicente me ad eū quom̄. p̄
caritatē p̄desto in. ipse responderet
ait. Sc̄issimo ter beato ioh̄i pat̄
arche nro ministrans p̄mansit. et
tamq; filī p̄pri pat̄is industriaſ
suscepit. dicente sc̄o ad eū. Hu-
milis zacharia. cito misericors
& uerbū habens ex dō p̄ felicitate

mea: qd neq; in vita mea neq; p mor
te deerit qd seruat d's usq; hodie. Jul
tas enī benedictiones mittit. s; nā di
mittit qd qd nā statī det pauperi:
ppe modū cōstringens. r in nichilū
redigens domū suā. Multo cōs au.
in exultatione inuenēt eū quidā
dicentē dō. Sic sic aut tu mittendo.
aut ego dispendo. uidebim tamen
qd uincat. Liquest ū qm̄ tu dñedī
ues. r uite nr̄x ministratores. Lor
ro ē. qndo iuxta euentū non h̄t
ad horā aliqd qd det se petenti: et
tristat dicit ad tabulariū aut ad ali
ū negotiatore. Da m̄ unū tremisse.
& seruā t̄ uno m̄se. ut duob; ut
uis. r ū uis. qm̄ surunt ualde q
i domo sc̄. et sumens dat egeno:
rogans ut nemini dicat. Cū ḡ sen
sis; me idē dī cultor mēnias. tam
quā euāliū audientē se. dixit m̄
cū spunctione. In h̄ muraris dñē.
Lā si inuenisses patarchā. qd. Aio ei.
Qd ampliū uidem. Cū dixit m̄. Credē
p indulgentiā dñi. ipse me fecit
prbim. r uicednū sc̄issime ecclē.
& uidi in eo opa uniuisa. opa pene
naturā excedentia. I si fueris
dignat in seruilia tua hodie ue
niendo sc̄ificare nos. enarrabo t̄
gesta. qd ipse inspecto eoz fact̄ in
spexi. Cū qd hoc dixisset. tenui
manū. r ergo eū. apphendens q;
dux̄ me in seruata a dō domum

suā. Itaq; cū uoluisset nob̄ mensa
dignat apponē. dixi adeū. Et est uis
tū odne. Anime abū qd nā perit pri
sumam. r pmodū corpori ppā necessi
tate prestem. Cū ḡ cepisset uitā sci
sine m̄dacio recitare. p̄mum inq.
r p̄cipiū eī bonū fuit qm̄ om̄modis
nā iurauit. Petij ḡ cartā & atrāmū.
r p̄ ordine que dicebant̄ annotabā.

De stipendijs pauperi. qd dños appel
P acomot̄ ḡ & in throno slaut.
residens. i amica xp̄i magna
ciuitate alexandria. decreto diui
no ueracit̄ r n̄ ex hoib; neq; p̄hoie.
hoc p̄mū forte factū r p̄mū om̄ib;
demonstrauit. Mittens enī dispen
satores. r eū qd dicebat̄ sup̄ pacē. dix̄
corā om̄ib; in honorabili secreto ad
eos. N̄ est iustū o fās. nos alteri cu
rā habere quā xp̄i. Om̄i ū multitu
dine qd uenerat. ūbo audita spunc
ta. r sustinente. dicit ille beatus.

E untes ḡ p totā ciuitatē. consēbute
m̄ usq; ad unū om̄is dños metos. Illis
aut̄ n̄ intelligentib; qd hi eēnt. s; ro
gantib; dicere. r mirantib; quā
patarchē dñi existerent. respondit
rursū illud angelicū os r ait. Qd
uos egenos & m̄dicos uocatis. ego
istos dños et auxiliatores predico.
Ipsi nob̄ uere r auxiliari. & regi um
glor̄ dare poterit. Et cū hoe multa
uelocitate uidisset factū. x̄ imita
tor. p̄cepit eis singlos dies stipēdi.

tribui. & p. ppū dispensatōrē suum.
p̄beri eis sufficientē necessitatē. plus
aū erant q̄ septē milia q̄nḡeril. i.
Qd̄ equā mensurā r̄ pond̄ statue
ostū ū est. & hoc gestor̄ ei. sc̄it.
n̄ p̄ponere bonū. In crastinū enim
ic̄m mittenſ p̄ totā ciuitatē eosdem
di amicos. iconomos & cancellarios.
& reliq̄s qb̄; erat dispositio ciuita
tis eredita. n̄ p̄misit m̄suram
q̄lencūq; ut pond̄ paruū t̄ mag
nū in tota ciuitate. s; om̄ia in una
cāpana. statēra modio & artabe uē
de & emere ōtestabat. scribens in
subſectione sua ēditionē p̄ omnē
regionē habentē formam hanc.
lohs humilis & exiguus seruus
seruor̄ x̄ ihu dñi nr̄i. om̄ibus
sub paupertate nr̄a degentib;: qq;
ab eo dē dñō do m̄o regimini hec.
Gregio beato pavlo p̄ eū q̄ in eum
loquebat̄ x̄pc. ubente & oib; loquē
te. obedite ip̄ositis ur̄is. & subiace
te eis. ipsi enī p̄uigilant q̄si ratio
nē p̄ animab; ur̄is redditū. credit
tantillitas mea diuino ūbo obediē
tes. suscipe peticiones nr̄as ut ḡdo:
& n̄ ex hoie. Vnde h̄ sciens moneo
caritatē ur̄am: ut nequaq̄ ur̄m
apparet hūmodi p̄uaricatio. De
mq; ut ait diuina ſēpta. statēram
magnā odio habuit d̄s. Si ū quis
aperuererit p̄ſentē subſectionis
nr̄ ēditionē iſt̄modi crūm incideret;

64

uniuersas facultates suas nolens indi
gentib; sine mercede apponet. Ergo
indignū memoria. & h̄ ipsū publicū
p̄ceptū hic ponere festinauor̄s.
Qd̄ munia accipientes corr̄ ex i. T.

Relatū est aliquā huic diuinit̄ sapi
entia oſecuto. qd̄ p̄ xenia ecclēſie
rectores empti. pſonās accipent circa
dispositiones captiuor̄. Qd̄ nichil ne
gligens ſuocauit. & nemine penit̄ ex
aspans. ſup̄ auxit mercedes que eis
prī dabant̄. ponens ūbū. quatinus
munera a q̄libet om̄imodis ū accipent.
qm̄ inq̄t ignis ſuinet domos mūia
accipientiū. Ex tē ḡ p̄ dī grām habū
dauert̄ dom̄ eoz. ita ut qdā ex eis
addit̄ ſ mercedis q̄ntitatē diuitt̄. Qd̄ uenit̄ iſt̄ fidēliā ſeadit̄
uolerib; ſile p̄ceper̄. i. T.

Discessi ū aliquid iterū ille terdi
ues. qd̄ qdā iniuriā patarentur
ab adūſarijs. & uolentes adire eum ti
more cancellarioz. & ecclē defensoz.
atq; ei aſtantui phiberent̄. ſidera
uit tale qd̄ a do acceptū negotium.
& q̄rta & ſexta feria. publice ponens
ſellā & duo ſcamna. ſedebat ante ec
clēm colloquens qbusclā ſtrenuſ
ur̄is. aut ſcā euanglia pre manib;
tenens. excepto uno ecclē defensore.
licentiā & oſidentiā clare festinans.
ſe adire uolentib; qb; & c̄fēſtī qd̄ dig
nū erat p̄ ecclē defensores faciebat.
& p̄cipiebat ut nemo eoz gustaret.

quoadusq; ordinaret capitulū: r ai-
dientib; dicebat. Si nos hoīes exis-
tentib; pmissionē semp p peticiōnib;
ingredi domū dī: r peticiones
niās notas facere. ei uidelicet int̄tabi-
li. ac om̄i creature sup̄emmenti. atq;
op̄iam dām q̄ p̄ces n̄rē m̄pleant.
neān r rogān̄ eū ne tardet. s; illud
pfecto dictū p̄tū exclamām̄. cito an-
ticipet nos misericordia tua dñe. q̄m
putas nos conseruoy n̄rōrum
peticiones cū om̄i festinatione.
deben̄ pagere. memores dñi dicen-
tis. in q̄ mensura mensi fueritis re-
metiet uobis. & pp̄he itū p̄hiben-
tis. quēadmodū fecisti. ita erit tibi.
Vna ḡ dierū simili modo hic mira-
bilis pcedens. r ī loco solito p̄sidens.
usq; ad horā q̄ntā. nemine acceden-
te mēlē & colla crīmans recessit.
Nullo aut̄ audente interrogare eum
causā meroris. sc̄s sophroniū ait ad
eū secrēto. Illic enī tē erat. Q̄rē
causa dī curator. retinētis sc̄m
animū tristie. Om̄is q̄ppe nosre-
pente oturbauit. Q̄dixit ei man-
sueta uoce. Hodie humiliſ iohs.
q̄lemeūq; mercedē ac quōpiā. n̄
habuit. neq; xp̄o p̄ innumeris
peccatis suis aliqd obtulit. sicut
nec aliq̄ndo. Cui sc̄s sophroniū di-
uinit̄ inspirat̄ respondit. Mox
enī intellexit causā. ob quā idē
ēstabat patarcha. Hodie q̄dem

gaudere r letari oportet beatissime.
Geracit̄ enī beatissim̄ es. ita pacificans
ā xp̄o t̄ traditū grēgē. ut nullā ha-
beat oria p̄ximū suū lītē aut du-
bietatē. s; uelut anglos sine litigio
r sine iudicio ēē fecisti. lue aut̄ uere
mis̄. pastor credens qđ dictū erat
uerū ēē. octos ī celū extendens di-
cebat. H̄ras ago t̄ ds. q̄r & inmeritā
meā p̄usillanimitatē sacerdotio su-
gi. & me exigui & peccatore sacerdo-
tē tuū uocari. r pascere rationali-
lē grēgē dignat̄ es. Mox ḡ p̄usilla
nūtate om̄i deposita. gaudium
in humilitate multū affuit ei.
H̄ē n̄ ut qđā aiunt in hoc unitat̄ est
& constantia. q̄ p̄ eracliuū impato-
rem extitit. **Qd̄ eos q̄ā p̄sis fugie-**
Habant benigne suscepēti. **L**
ui sc̄i patarche tempib; p̄se
captiuauert̄ r dep̄dati s̄t syriam.
Itaq; pene om̄is q̄ effugiebant manū
p̄sarū. ad nomen huī ter beat
tanq̄m ad portū sine fluctu accu-
rebant. ab eo postulantes r suffragio
ip̄si & susceptione p̄frui. Quos be-
at̄ iste hospitio suscipiebat. r con-
solabat̄ n̄ tamq̄ captiuos. s; natura
ueracit̄ fr̄s. Continuo ḡ plagatos
qdē & infirmos. in xenodochiūs r
nosochomijs fecit recubere. p̄ci-
piens curā eis r medicinā gratis
impendi. & tē recedē q̄ndo unq̄sq;
eoz p̄pria uoluntate uellet.

Coz uero q̄ sani & egroti eēnt regēni
ueniebant ad rogandū. masculis
qdē singlis siliquas dabat. mulierib;
aū & puellis. tamq̄ infirmorib;
memb̄ binas. vementib; aū qb̄ dam
indutis ornāntis aureis & dext̄ib;
& querentib; elemosinā. referebas
de eis patarche. h̄i qb; rogauerat
credita. Ad q̄s ille beāt toruo octo
ac seuera uoce iūsus. quāq; eēt mi
tis. & uultu hilari dixit. Si qdē
humilis ioh̄is unno ap̄i dispensa
tores eē. diuino p̄cepto sine callidita
te obedite dicenti om̄i petenti te
da. Si aū uenientes curiose inuesti
gaueritis. q̄s curiosor̄ ministros
n̄ indiget. nec humilis ioh̄s. Si enī
que dant̄ mecum existerent. & mecum
nata eēnt. fortassis ī meis bene tenax
existerem. Si ū que dant̄ dī st̄. utiq;
in suis p̄ceptū suū custodiri uult.
Si aū ex incredulitate ut modica fide
illud timet̄. ne forte multitudo coz
que dant̄ sup̄ et initū pecuniarū.
ego pusille uirē fidei cōmunicari n̄
patior. Et enī si beneplacito dī actū ē.
ut cēm ego indignū dispensator eius
munerū. si tot̄ mund̄ congreget̄ alex
andrie elemosine indigenſ. imm̄los
thesauros n̄ angustiabit̄. neq; sanctā
ectam. De elemosina que ei ī sum
lūdūne puelle apparuit....

Cōq; istos dimisisset. universa
que circundederat illos defecti.

65

onem & modicā fidem scindens. lo
quebat̄ eis q̄ ei conseclebant. & ammi
rabant̄ de data s̄ ādo compassionē.
Cū cēm iūqt̄ in cypro adhuc iūuenis.
q̄si annoz. xvi. video una noctum ī
sōnnis puellā quandā cuī species
sup̄ sole splendebat. ornatā sup̄ om
nē humanū sensū. Que uenit et
stetit aū lectū meū & pulsauit me
in latere. Ex p̄fact̄ aū video eā in
ueritate stant̄. & existimauit eā esse
mulierē. figura ḡ crucis signatus.
dixi ei. Que es tu. & qm̄ ausa es sup̄
me int̄re dū dormire. Habebat &
coronā de oluarū ramis. sup̄ caput
suū. Tē illa hilari uultu & subridē
do labijs. dixit m̄. Ego sū p̄ma filia
rū regis. Cō q; hec audissē. statim
adorauit eā. Tē dixit m̄. Si me posse
deris amicā. ego te ducā in ospectu
impatoris. Jenī nemo habet potesta
tē apud eū. sicut ego. Ego q̄ppe p̄feci
eū in terris hoīem fieri. & saluare ho
mines. Ex hec dicens. disparuit. Ego
itaq; in memet ipso reūsus. intellexi
uisionē & dixi. Eredo cōpassio & elemo
sina ē. & id habebat in capite coro
nā ex oluarū folijs. Et enī ueracit̄
cōpassio & benignitas erga homines.
dū carne uestiri fecit. Statim ḡ
uestiui me. & nullū dom̄ meū exci
tans. in ectam abi. Erat enī iam
aurora. I cū urem. obuiauit fratri
frigore uexato. & expoliaui me

indumento capno. & dedit ei. Dixi q;
m̄t me. Ecce in hoc sc̄d si utiq; uera
ē iusio quā uidi. an demoniaca. S̄
ueritate testante. n̄dū eccl̄am comp̄
henderā. & subito obuiauit in qdā
albis induit uestib;. & dat in ligaturā
centū nūmismatū dicens. Accipe h̄
fi. & dispensa ut uis. Ego aut p̄ gau-
dio hec suscipiens. reūsus suū uoles
reddē ei ligaturā illā qdī nichil indi-
gens. & ampli non uidi aliquē. Tunc
dixi. Geraciū n̄ erat fantasia. Ex illa
ḡ hora. sepedabā aliqd fr̄ib; & dieebā
Uidebo si mittat in ds. ut dixit centu-
pla. I cū tēptasē dñi male faciens.
& satisfact̄ eēm diuisis modis p̄ eas
res. dixi. Cessa misera aiā. temptare
intēptabile. Tot ḡ certitudines ha-
benti ex do humilia animā tuā. hi
increduli fortasse uenerit. & me in di-
fidentiā secū cadere hortabar. **U.**

De pēgnio q̄ cū templav. 12.

Ad huc existente eadē p̄pli multi-
tudine ī ciuitate. quidā pēg-
nor̄ uidens eī tantā cōpassionem.
uoluit tēptare eū. & induit uestim̄
to ueteri. adūt eū euntē ad iusitan-
dos q̄ in nosochomio iacebant. Bis
enī p̄ ebdomadā ut ter. ibat illuc.
Dicit datori. Da ei sex nūmisata.
Deinde cū h̄ accepisset. uadit & mu-
tat habitū. & obuiat ei aliunde di-
cens. Miserere mei. q̄ coartor.
Dicit denuo patarcha datori. Da ei.

sex aureos nūmos. L̄v ḡ issit. dicit ille
distributor ad aurē illī patarche. Per
orationes tuas dñe. idē accepit sc̄do.
Ecce it̄ patarcha tamq̄ nesciret. Venit
ut̄ in tertio accipe & tetigit patarcham
q̄ aurū ferebat. significans qd̄ ipse eēt.
Tē respondit dī amic̄. ille ueracit̄ mi-
sericordi. Da ei. xii. nūmisata. ne x̄
meus sit et temptet oye. **De nauclero**
et accēsto ex stagno fact̄ o.

Nauclerus qdā pegrin̄ dāpna p̄
tulit. & h̄e beatū rogabat cū
multis lacrimis. ut cōpateret ei sic et
omib;. Precepit aut̄ eū accipe. v. libras
auri. Cū q̄ accepisset has abiens emis-
thecā. & misit in nauū. Nō ex accēdit ut
ext̄ forū naufragiū p̄culisset. nauimū
n̄ p̄didit. accessit ad eū ḡ. & de bona eī
uoluntate p̄sumens dixit. Miserere mei
ut ds mundi misere. Cui patarcha dīc.
E recte fr̄. n̄ miscuisse pecunias eccl̄e.
illis pecunias que t̄ remanserant. nul-
latenī naufragiū p̄culisses. De malī enī
habuisti eas. & p̄dite st̄ cū eis q̄ fueras
ex bonis. Jerū precepit denuo dari
ei. x. libras auri. denuncians ei ne cō-
miseret eis alias pecunias. Cī mens p̄te-
rea enthecā. & nauigans una die uen-
to ualido flante p̄iect̄ ē in trā. & omia
p̄didit & ipsā nauū. et n̄ st̄ saluat̄ nisi
a nūme tamtū. Voluit ḡ p̄fusionē et
angustia. idē naucler̄ necare scipsum.
S; q̄ semp̄ saluti hoīum p̄uidet. reuelaū
hoc beato patarche. Et cū audisset qd̄

accidat ei: nuntiauit ei uenire ad se: nichil
omnino dubitans. Vnde aspicit se puluere:
& tunica indecent scindens accedit ei. sū
q; uidisset eū in tali habitu uir sēs: redar-
guit eū & dixit. Misericordia domini būdicit
dñs. Credo ei qđ ab hodierna die nequaq;
naufragiū incidas: usq; q; moriar. Hoc
ū t̄ contigit: eoq; & ipsa nauis tua ex
injusticia eēt possessa. Mox ḡ uissit tra-
di ei unā magnā nauī plenā frumento
xx miliū modiorū: de illis q; sc̄issime
eccl̄e subiecte ministrabant. Quā re-
cipiens: exiit alexandriā. I affirmabat
ipse naucler⁹ asseuerans. Viginti dieb;
ac noctib; uehementi uento nauigauim⁹
n̄ ualentib; omnino scire q; iſſem⁹. neq; p
stellā. neq; p locū: excepto qđ gubernator
uidebat patarchā illū secū. tenentem
temonē: & dicentē s̄. De timeas: venig-
ne nauigas. H̄ p uicesimā diem: appa-
ruim⁹ in insulis britannie. & descendē-
tib; nobis in terram: inuenim⁹ illie famē
magnā. Cū ḡ dixisse p̄mo ciuitatis.
Pqđ frumentū in nauī portarem⁹. dixit.
Bene adduxit uos ds: qđq; multis eligite.
aut p singulos modios nūmisima unū:
aut eidem ponderis accipite stagnū.
legimus itaq; dimidiū sic. Rem autē
uadit dicere. sermo i exptis munera
di: incredibile quidē et sine fide. His
ū q; expientiā miraci ei habent: cre-
dibile acq; acceptā. Slauī p̄tēa cum
gaudio alexandriā reuisa. q̄euimus
in pentapolī: & asportauit ille

66

naucle⁹ de illo stagno. ut uendet illud.
Habebat enī illic antiquū sociū in ne-
gotijs petentē ex eodē stagno: dat ei in
sacco q̄si lib̄s. L. At ille uolens p̄bare
spetiē si bona eēt. soluit illud i igne.
& inuenit argentū purū. putauit q;
se ēē temptatū: & retulit ei saceū dices.
Vōs indulget ī. Nūq; inuenisti me in
postorē erga te: q; p stagno tēptando
dedisti m̄. Expauescens ḡ de illo ser-
mone naucler⁹ dicit. Crede: p stagno
habeo illud. Si ū q; fecit de aqua ui-
nū. ipse p orationes patarchē fecit
& stagnū argentū: nichil mirū. Et ut
satis fias. ueni ad nauī: & uidebis ce-
tera isti metalli socia. qđ accepisti.
Ascendentes itaq; inuenier̄ stagnū
argentū optimū factū: & n̄ est pē-
grinū miraculū p philo xpi. Q; enī
quinq; panes multiplicat. & rursū
aquā egyp̄ti c̄nsimutauit in sangu-
nē. & uirgā in serpentē c̄nfiguraū.
& flammā in rorē transtulit: facilē
et hoc tā ḡtosum miraculū opat ē.
quatin⁹ & famulū suū ditaret: et
nauclero misericordiā suā prestaret.
De diuile q; paupertate decidat.
Descendente aliquando sc̄issimo
istō in eccl̄am dn̄ica die. ac-
cessit ad eū hō q; multas possede-
rat facultates: & fures ingressi
domū ei. dispoliauer̄t eū usq; ad
straītum. Et eū multa inq̄sicio
facta eēt. & n̄ inuenisset qui het

Petraverant. copulsis multa numi
paupertate depari cū magna reue-
rentia sc̄issimū illū. dicens ei cala-
mitatē suā. Misert⁹ ḡ illū. multum
enī fuerat ex clarissimis ⁊ magnis
p̄ncib⁹. dicit ad aurē illā eū aurum
creditū erat ut daret ei. xv. libras
auri. Cū autē clatur abiret. apphen-
dit esiliū logothete ⁊ iconomi et ex
diabolica opatione inuidentes. non
cederet ei n̄. v. libras. Cū ḡ reuertere
ē de collecta idē honorabilissimus
archiep̄c. dat in septis mulier uido-
a habens filiū uniuersitati noticiā xenij.
v. centena eoz auri. Cū aū accepisset
& honorabile secretū dimisisset. quo-
cauit dispensatores. ⁊ dixit eis. Ut
libras dedisti illi. q̄ ad me accessit.
Qdixerit. Dñe ut iussit sacratissima sci-
tas urā. xv. libras. Cū autē cognouiss;
p̄ inhabitatē in se grām illos eē men-
ticos. adducit eū q̄ accepat. ⁊ intro-
gabat q̄t accepisset. Illo ū dicente. v.
libras. p̄ferens de honoranda manu
sua pitaciū qd̄ s̄ traditū fuerat. dix
eis. A uobis exqrat d̄s & illa alia cen-
tenaria. qm̄ si dedissetis. xv. libras
ut dixit humilitas mea. q̄ attulit
v. centenaria. xv. daref. Iut cer-
tos uos faciā. adducas q̄has attulit.
Et mittenſ duos uenabiles uiros. ut
accersirent reuerendā feminā. q̄
in baptistio ei pitaciū porrexerat.
cui ⁊ indicat dicens. H̄udictionem

quam ds sibi offerendā misit in cor tuū
ferens tecū. uenisti ad humiliatē meā.
Quo eursum surgens apprehendit uestigia
sc̄i. una cū q̄uitate auri. Cū ḡ susce-
pisset ille patarcha oblationē ⁊ oratiō;
supeā. & sup̄ filiū ei sufficiēt. dicens.
Obsecro te. n̄ne hec tñ uoluisti xpo
dare. an aliud aliqd. Cū aū sensisset
deiferū cognouisse qd̄ fecerat. timore
comphensa dixit. P̄ sc̄as dñi mei ora-
tiones. ⁊ p̄ sc̄m meū memā. xv. cente-
naria scripsi i pittacio. & ante unā
horā cū starē in sinaxi. ut dare hoc
ē dñō meo. dissoluens illud importu-
ne legi. Ego enī ancilla tua indigna-
sc̄psi hoc p̄p̄a manu. ⁊ inueni. x. de-
leta a se ipso. Vē stupefacta. int̄me-
met ipsā dixi. Itaq; n̄ est uoluntas
dī. ut dem n̄ qnq;. Dūmittente aū
patarcha illā reuerendā feminam.
ceciderit ad pedes ei dispensatores q̄
t̄ngressi s̄t uoluntatē ei. petentes in-
dulgentiā. & affirmantes nichila
se ulterius actiuro s̄ forz e.

De metella patcio. ⁊ de lagungulis

Auxo pleti.

Iactuens nicheta patcius hui⁹ uiri
uirtutib⁹ plenā magnanimitatē.
& sine parcitate manū expansam.
⁊ tamq̄ ex fonte iugē omib⁹ p̄stan-
tē. instinctu q̄xđa diabolū imitan-
tiū. subiit ad̄m̄ et dicit ei. Regnū
artat. ⁊ pecunia eget. Ja q̄ sine par-
cite ergant que deserunt tibi

pecunie. da eas impio. da eas in
publicū sacellū. lile ū de hoc qđ dic.
cū fuerat impterit manens. dicit
ad eū. H̄i iustū: ut arbitror dñe pa-
tēti. ea que sup m̄lam celestis regis
oblata s̄t. t̄ restri dare. Si ū om̄no
auqđ tale iudicasti. crede humilis
iohs ex eis nūmū non dabit t̄. S;
ecce sub humili lecto meo ē apothē-
ea x̄. ut uolueris fac. Surgens itaq;
statī patēi. uocat de suis hoib; q̄
portare debent. i impōnt sup eos to-
tas pecunias. n̄ reliquias ex eis nisi
unū centenarū. s̄t cū descendēt
q̄ portabant huimodi pecunia. ascen-
debant qđa alij portantes pusillas la-
gunculas. habentes pecunias missas
patarche de affrica supscptas. alias
au mel sine fumo. H̄i ḡ descendens
patēi legeret supscptiones lagena-
rū. insinuat patriarche. ut s̄ mit-
teret de tali melle. q̄ ad op̄ suū utet.
Elouerat enī eū. mali ē immemore.
Ascendentē ḡ eo lagunculas habebat
creditas. & responsa reddente et indi-
cante pecunias ē p melle in uasis.
Statī uere mitis pastor misit ei unā
lagunculā supscpta. mel optimum
faciens ei. & pittacū continens it a.
Dñs q̄ dixit n̄ te deserit. neq̄ derelin-
quiā. sine m̄datio est. & dñs uer. Idec
co dñi q̄ om̄ib; escā i uita prebet. ho-
mo corruptibilis constringere n̄ po-
test. Precepit aut̄ abeuntib; i portan-

67
tib; lagunculā. ut dicerent ei. ut an
se ficeret eā apiri. & dicerent ei. ut
om̄is quas uiclat deferri lagunculas.
pecunias ē p mel. Le repletas. Conti-
git ḡ se. dente eo ad mensam.
iniciauerit eos q̄ lagunculā portabas.
et pittacū patarche. Ascendentibus
itaq; eis. cū uicisset unā tantū lagun-
culā. dixerit eis patrici. Dicite ei. Credo
dñe. magnā iracundiā aduersū me
retines. nā unā solā n̄ mutteres michi.
Tradito aut̄ pittacio. & bullā dissoluē-
tib;. & euacuantib; corā om̄ib; pecuni-
am. agnouit & reliquias lagunculas
quas uiclit similiter ē plenas. Cū ḡ
legisset qđ homo corruptibilis dñi co-
stringere n̄ possit. compunct de sermo-
ne dixit. Et uuit dñs. neq̄ nicheta con-
stringet eū. Homo etenī ipse peccator
est. & corruptibilis. Et relinquens mox
prandū. et sumens secū quoq; pe-
ccatas ab honorando patre abstulerat.
& lagunculā que ab eo transmissa fue-
rat. i de suo t̄a centenaria. apphendit
ei ueneranda uestigia. nullo i obsequū
sūpto. s̄ in humilitate multa ascē-
dens. rogabat eū qđi alij accusantibus.
ut in indulgentiā a dñi fibi exposceret
satisfaciens ei. qđ et si penitentiam ei
claret. pmp̄te hanc suscipit & custo-
daret. Admirans aut̄ archiepc. uelocē
ei conūsionem. nil de cōmissō cōquest̄
ē. s̄. magis solabat eū uerbis cōsolati-
oris.

est; Talis autem amboz confirmata
est ex te adeo caritas ut cum patre sie-
ret. super aici patrii. de sterili-
tate eborum. et de eo qui
diacor. ha. tu. i. M.
pet. sc.

Si abrahā in hoc quod expediebat
temptauit. ut ei fidē dō soli cogni-
tam. unius mundus. ascens
immet. temptauit & memorabile
istū iohannē. Hodius autem illius tem-
pationis. forma utilitatis scīs eccl
sis extitit; Est autem hec; Inestima-
bili multitudine fugientium. apsil
sia iam dictū est. adueniente alex-
andriā. Ysterilitate eborum multa
facta eo quod non subiret alii nulli
sed ēm cōsuetudinē. & auro cune-
to erogato quod possederat pater
cha. misit & accepit mutua a
philo xpi multis circa x. centena-
ria. & his ita consilis iterū & ad-
huc fame manente. & de cetero
mutuum dare ei nullo uolente
ēpresso eoz qui ab eo alebant.
Ymulta cura & oratione. beato
pseuerante. sensit quidā habi-
tatorum cūntatis ēā quę circūde-
derat sc̄issimū illū. ariditate &
om̄imodā egestate vigamus ex-
sistens. dedat diaconus sc̄ē eccl
sieri. & p necessitatē quę sc̄im
undiq; circūdedat uolebat sua
dere ei. ut eū consecraret. Fac
ei depeationē continentē hec;

In facie q̄ppe non audebat tale ali-
quid dicere; Sc̄issimo & ter ve-
ato patri patrū iohanni uicario
xpi. depeatio & postulatio a eos
ha indigno seruo seruoz sci-
tatis ūix; Qd̄ ascens sc̄issime
dñe q̄ op̄anet honorandū capd
tuū sedm dī pmissionē immo p
peccatis escarū penitū. non uistū
existimau seruū tuū in re-
fectorie conūsari. dñō meo in
subtilitate manente; Sunt q̄ in-
digno seruo tuo frūnti ducenta
milia modiorum. & auri libre gen-
tū octoginta. q̄s rogo dari xpo
p te dñm meū tantū. go indign
ministerio uiri diaconis fru
meverar. ut p talē cū te dñō
sc̄i altaris ministratiōne. emin-
der a peccatorum meorum luxuria.
Dicit enim uerū p̄dicator. dī s̄c̄s
apls. qm̄ ex necessitate & legis
translatio fit. Hę suscipiens
diuinitus sapiens. & uirū ad-
uocans ait; Tu es q̄ p̄ces nob̄
p notariū tuū & filiū misisti.
Quo dicente etiā dñe. misit
om̄is foras beatus & bisericor
assimilis. nolens corā om̄ib; hę
confundere. expit dice ad eum,
Oplatio q̄dōm tua multa & te
pori necessaria. si maculosa
est. & tu nosti quod in lege. om̄is
sue parua. sue magna. n
immaculat̄ est. in sacrificiū n

offeretur. & ideo ad sacrificium eam non
respergit dominus. Quod si duxisti fratrem quod ex
necessitate & legis translatio fratrum de
lege veteri hoc die apostoli. Nam quod
in art. fratrum domini iacobus. Quod quod
quod obseruauerit tota legem & os-
tendat autem in uno factus est
omniū reuulsus. De fratribus autem meis
egenis. illi de scā ecclā dī qui eos
emittunt. antequod ego & tu nasce-
reim. ipse & nō mutant eos. tamq;
si sermones ei illos custodire
mus. Iudeus qdē qm̄q; panes mul-
tiplicauit. potest & accē hoarei
mei modū bene dicere. Quia ppter
illud dico ad te fili. quod in actib;
apostolorum dictū est. nō est tibi partio
neq; hereditas in parte hac. Cū
q; hē tristē & sine effectu dimi-
ssisset. iniāt ei duas ecclē mag-
nas naues ad terrā qdē sumissas.
q; miserat in siciliā ppter frum-
tū. Hoc audiens beatus ille ca-
dens in terra gratias egit omnipotenti
domino dicens. Gratas tibi refero domine.
qm̄ nō permisisti seruo tuo pecu-
niam uendere grām tuam. Vere in-
quientes te domine. & legē ecclē tuy
regulas custodientes. non defi-
cientes omni bono. De duob; elec-
tioneis in culpam cadentibus.

Oculi; clā duob; clericis in cul-
pā cadentib; h̄ est magnū in
alteritū incipientib; hos excommunicauit ppter alij dies. Horū quodē

canonice

unus suscepit increpationē. &
cognovit culpā suā. Ut vero
malitiosus existens. gaudens
pceptū suscepit. occasione enī
querebat miser. ne ingredēt-
ecclām s; licentia haberet pse-
uerandi in nefandis opib; suis.
Irauebat enī contumaciam & qdē
tū in se erat minabit nocere ei;
Quidā uī dicebat y ipsū ēē qui p-
deret pecunias ecclē ad patricium
memor. q; & rapuit manu ut p-
scriptū est. Munitiū est qdē il-
le mali memor. malitiam reserua-
ret. & nō rectā erga hē beatū iohannē
uī uoluntatē haberet. Iudeus enī
pastor. memor. dicti illius. q; in-
firmat & ego nō infirmor. Quidā
uos qui potestis infirmitates ipo-
tentū portare. uolunt hē accessi-
re. & solue enī ab excommunicatiōe.
Videbat enī lupū conari
tē rape ouem. Dispensatiōe uī di-
actū est. ut inotesceret omnib; pa-
triarche imemor mali animus.
oblitus est accessire enī. & soluere
ab excommunicatiōe. Cū ḡ ad scām
dominicū die puenisset. & scām al-
tari astisset. ut ineruentū sa-
crificium offerret. iā diaconoge-
nerale orationē pene consuman-
te scām uerillū exaltatuero in mī-
tē malitiae imemoris uenit. &
statim pceptū recordans asserentis.
si offers munus tuū ad altare. &

fr.
cetā intonat diacono facienti oan-
onē. q. diaconus solitus erat face-
itt incipiat à capite; Q si cōpleret
iterū recapitularet. usq; dum p-
ueniat ē sc̄ificatio; Et m̄r̄ em̄ se
tanq; si eum uentris necessitas
pulsasset. in honorabile uularchi
ū misit statū ferre xx. ebdomada-
rios. ḡrentes iā diebū malumodi
clericū; Intentio om̄i pastoris h̄c
erat. ut duceret de ore leonis o-
rē; Ds̄ u qui uoluntate tuū
se facit. facit p̄missos moriue-
niri clericū. & ueniente eo ueri-
tate testimoniū phibente. por pa-
triarcha genu flex dicens; Indul-
ge m̄ pater. Verit̄ illi uene-
rabile pontificū. & cox q̄ aderat.
plentia magis uero timens iudi-
cū. et horrens. ne forte descen-
deret ignis de celo eadē hora. &
cōsumeret eū uidēte honora-
dam illā camīe humo iacentē.
genu flex. & ipse petens uenā &
media; Et dicente patriarcha dī
om̄ib; nob̄ indulget. surrexit
& intuit̄ abo ecclām. & tē cum
magno gaudio & leticia astut̄ sc̄
altari. eū munda conscientia ua-
lens dñe dō. dimitte nob̄ debita
nra. sc̄ & nos dimitam̄ a dñto
b; nris; Ita aut̄ sana ex te & con-
puneta m̄te fact̄ est lector ille
ū p̄s̄bi consecrō p̄mi mereret̄

De rx signis xv diuersorū
Precedent dñs diem
Signū p̄m̄ diei; Maria om̄ia
in altitudine exaltabūt. xv.
subitos. sup̄ montes excelsos.
obē terrę n̄ afflgentia s; sc̄ mu-
ri equora stabunt. Signū sedi
dier; Om̄ia equora p̄sternent
in im̄ p̄fundī ita ut uir que-
ant humanis obtutib; conspi-
ci; Signū iii. diei; Maria om̄ia
redigent. in antiquū q̄lit ab
exordio creata fuēt; Signū iii.
dier. Velix om̄is & om̄ia quę mo-
uent in aquis congregabunt.
& leuabunt sup̄ pelagus more
contentiis inuicē rugientes.
& mugientes. nesciēt q; homi-
nes qđ cant̄. n̄l qđ cogitent.
s; tantū sent dñs eū om̄ia officio
gerendi h̄c. n̄r̄ pelagi sunt.
& tria sequentia signa aris e-
therei sunt; Signū .v. diei. Oja
uolatilia celi concinnab̄ inca-
pis. unūqđ genis in ordine
suo; Signū .vi. diei. Eadē no-
lueres inuicē colloquentes erit.
& plorantes n̄ gustantes. n̄ bi-
ventes. aduentū nudies tam-
tes; Signū .vii. diei. fulmi-
na ignea ab occasu solis sur-
gent cont̄ facie firmam̄ti us.
q; ad ortū currentia; Signū

viii. dier. Errantia sydera. et statim
omnia omnia spargent. ex se igneas
comas. qualiter in come-
tis apparet; Signum. ix. dier. Si-
lapides tam magni q. parui.
scindent in unu. partes. una
quæq; pars collidet alteram par-
tem. nesciet q. ho sonum illum à
solus. Signum. xi. dier. Omnes
montes & colles. et omnia edifi-
cia humana. antea construc-
ta in puluerem redigent. Sig-
num. viii. dier. Terræ motus. E-
erit magnus. ita ut nullus
stare possit aut ullum animal
s; solo sternent omnia; Signum.
.xii. dier. Omnia animalia terræ
de siluis & montib; uenient ad
capos. rugientia & mugientia
n gustantia. & n bidentia. Sig-
num. xiii. dier. Omnia sepul-
chra ab ortu solis usq; ad occa-
suum patebunt. cadaverib; sur-
gentib; usq; ad ora sepulch-
ri; Signum. xiii. dier. Omne hu-
manum gen. qd inuenimus fu-
rit. de habitaculis. & de locis
in quib; erit. uelociter descen-
derit. n intelligentes. nq; lo-
quentes. s; discurrebit ut am-
bos; Signum. xv. dier. Omnes
homines moriantur. ut resur-
gant. cū mortuis longe ante
defunctis. fratres. & dies iudiciorum.

69

Eccle Penitentia Regis Salomonis.

Te p̄uariatione regis salomo-
ni. quid sc̄i agustinus doc-
tor egregius sententia. qd in-
pres & expōitor. quinque legis
heronimus. de ei penitentia
scripsit. ul ubi illū catholi-
cē fidi defensor ambroſi sc̄m ap-
pellauit. paucis int̄imabo. In
expōitione libri geneseos ad lit-
terā libro. xi. augustinus docet.
Salomon inquit uir tanquam
sapientie nūq; credendū est.
qd in simulacrorū cultu cre-
didit ē. aliquid utilitatis. N.
s; mulierū amor ad hoc ma-
lū trahenti resistere n̄ ualui-
t. faciens qd scriebat n̄ esse fa-
ciendū ne suā qb; depibat
atq; defluebat compristaret
adleras. Iheronim⁹ in libro ex-
planatiōnū sup ihrechielē
xiii. Domini inquit isrl. p̄ eoz
q animo conspiuit dñs. ostend-
at. dominus. hoc est templū qd
ihrechiel sitū in monte con-
spexit. & n̄ solū in monte. s; sic
nē dñ. in summitate montis q.
neq; quā illā patemus. q; a salo-
mone constructa narrat in re-
gū & paralipomenon libris.
Illa enī alterius ordinis atq; in-
surgit est. & in singulis magnā
habens diuisitatem. tantuq;

inferior templo qd' nē ostendit ih
rechieri ut n̄ solū cultores ei⁹ redi
tus; & ipse fabricator ei⁹ salomon⁹
peccauit & offendit dñm. licet p̄
ea egerit penitentiā scribens p̄
ubia in quib; att. Hoc uisum
ego egi penitentiā & respexit u
intelligere disciplinā. Ambro
sius quoq; sc̄s in libro exame
ron. int̄nō ipsi⁹ faciens. qm̄ in
quit & elephantos uidetib⁹
subditos. & leones subiectos.
noſce te ipsū homo. n̄ ut fuit
apollonis phisiſ. ſalomonis
ſc̄i qui att. h̄iſ ſc̄as de formo
ſam int̄ mulieres. Salomon
ille mirabilis qui meruit aſſi
trici dī hoc est sapientia dī co
pulari in alienigenariū mu
lieriū incurrit amplexus. &
in uinculis libidinis laq̄atus.
etia⁹ ſacrilegū errore ſe polluit.
qm̄ ſimilacrum chamos. moabi
to idolo fabricauit. S; q; p; p
phetā culpā erroris ſiu agno
uit. nūquid medicina & celeſtis
erroris eſt? de forſitan nūq;
eū in canone lego penituisse.
neq; ueniam consecutum. audi
ſ frat̄ penitentiā ei⁹. que n̄
ſcribit ſublicis legib; forſat
ſe ideo aliquid acceptabile di
ca. quia n̄ faciē populi ſi inſe
creto conſcientia dō teste pen

tuit. ueniam dū et hoc conſeu
tus eſt quia cū ſolitus fuſſet
a corpore. ſepultū eam n̄ regū
iſrahelitarū corpora. ſcriptura co
memorat. quod tam̄ alibi pec
catorib; regib; abnegariū eſſe
cognoscimus. qui uſq; in fine
iuxta ſue. in ppoſita pūlitate
mānſerūt. & ideo quia uāt
reges iustos metuit ſepeliri.
n̄ fuit alienus à uenia. Ven
iam aut̄ ipsam ſine penitentia
n̄ potuit pmereri;
Tu ſeptuagesima cantat & legit
penitentia ſuū moyſi uſq; ad
passionē dñi. Septuagesima.
Captiuitatē babylonis ſig
niſicat. & confuſionis. in qua
nos ſumus. dū in mundo cap
tuati de q; exiunt. de qua
muſ ad hieronim⁹ redire. & ad
domū pacis. unde noſ diabolus
captiuauit. Quāuis enī capti
uitatis nr̄ ſēp memoreſ ſe
deben⁹. ſpecialiū tam̄ in illis
dieb; oportet. quib; legim⁹. &
cantam⁹. de abiectioſe patiſ
nū ad eparadiso. & deſpi
culo noſ in diuino. de habra
am. q; erūt de terra ſua. & de
huiusmodi. eorū laborib; Siē
enī adā in exercicio mundi fac
tus eſt. ſic in principio anni.
& ecclesiastici officiū. de illo lege

et cantare eorum. a passione
ani usq; ad pascha legit hiere-
mias qm ipse redemptoris nri
passionem aperte lamentatione pre-
figrauit. Ab octauis paschae le-
gunt actus apostolorum. vix dieb;
et cantat apocalipsis qm secundum iohannem
reuelatum est. de morte agnus
et secundum apostoli predicationem. Postea le-
gunt canonice epistole. usq; ad as-
censionem domini. et cantat de psal-
mis narrabo. et si oblitus. quod et da-
uid prophetait passionem domini. quem
predicauerit apostoli; ab ascensione
domini usq; ad pentecosten. canta-
tur de festo. et apocalipsis legit.
quod reuelatus est domini filius cum ad
celos ascendit. cunctis uidentibus.
et multa que ante clausa erat
ab ipsa die reuelata patuerit.
Ab octauis pentecosten. usq; ad xl
augusti. leguntur libri regum can-
tatur a secundum omni. qm sic saul et
dania et alii. plege sua contra al-
iophilos et golia pugnauerit sic
et nos per pentecosten. et postea re-
cepimus dominum spiritus sancti. in baptis-
mo pugnare debemus contra ui-
ta et demones. Unde apostolus non est
nobis colluctatio aduersus carnem
et sanguinem. sed aduersus principes et potest.
Ab xl. augusti. usq; ad xl septembribus.
legit et cantat salomon. i. sapi-
entia. cum responsorio ipse dicitur.

70

Augustus vi. missus est. et calid?
et anni medi? In vi etate qua
domini uenit. debemus quod est propter
eius presentiam sapientem uiuere. qm
audita est inter nos ipsa sapien-
tia. quod ex ore altissimi predicti.
Cum et cor hominis exaltatur. et igne ei
meditatio exaratur. qm de
igne uenit mittere in terram. ut
quod in media etate ubi quisque ab-
egit uirior amplius succendit.
magis debeat tempore succurrere sa-
piencia. ubi tanto sapientia est
canendum. quanto plus ualeat etatis
perfectio ad resistendum. In septem-
bri. legit et cantat de iob. tobi.
esdra. hester. iudicium. hui sunt quod
omnia aduersa patienter sustine-
runt. sic et nos in septima etate.
qua mundus finietur aduersa
que sicut debemus per anno to-
lerare patienter. Ab xl octobris usq;
ad novembrem. leguntur libri macha-
beorum. et cantatur adaptata. iste
octauus mensis significat leticiam
resurrectionis quia sic uideremus
spiritus plenus. et sepulchrum restituto in
hymnis et confessionibus; benedici-
cebat dominum sic et in resurrectionis
gloria. destruetis plenus diabo-
li. scilicet et iusti in anno gaudebunt.
Ab xl. nonembribus. usq; ad aduen-
tum anni. legit iherochiel. et da-
niel. et xii. prophetam. cum responsio-

ris. Vidi dñm. Jerechiel eñ ui-
dit. iiii. animalia. iiii. euangeli-
stas qui dñi nativitatē. pas-
sionē. resurrectionē. ascensionē.
et cetera in mundū docuerūt; Ha-
nuel qđ eñ uenturū p̄dixit di-
cens; Aspiceribā in uisu noctis.
et ecce filius ^{hominis} uenit; Similiter &
alii pphg dñm uenturū l' nasci-
turū p̄dixerūt. et idō hū ante eius
aduentū legunt̄. quia ipse est sal-
uator. num dñi quē nasciturū de
uirgine p̄dixauerūt; ab aduen-
tu dñi usq; ad natale ei. legit̄ xsa-
ias. qđ quanto de dñō pphaut
urbani. tanto ei nativitatē le-
git̄ primus.

Pspallere usū ē p̄mū post mo-
ysen. & dauid pphām magno
misterio p̄at ecclā. hic aut̄ a
puertia in hoc munus speciali-
ter a dñō electus. et cantor. p̄nceps.
psalmor̄ qđ thesaur̄ esse p̄meruit.
Qui psalteriū idereo cū melodia
cantilenariū suauiū ab ecclā fre-
quentat. quo facili' animi ad co-
punctionē flectant̄. Primitua
aut̄ ecclā ita psallebat. ut modi-
co fletu uocis saceret resonare
psallente. ita ut p̄nuntiant̄ uici-
nior. esset quā canenti. Propt̄
carnales aut̄ in ecclā si ppter
spūales. consuetudo cantandi

est instituta. ut qđ a uebus
n̄ copinat̄. suauitate modu-
lationis mulceant̄. Sic tñq;
ybeatus simus augustinus. in
libri confessioni suarū con-
suetudinē canendi approbat
in ecclā ut p̄ oblectant̄a inq̄t
aurū. infirmior animus ad
affectū pietatis exurgat. Nam
ip̄is sc̄i religiosus. ardenti
mouent̄ animi ad flāmā pietati
cū contatur. qđ sī cantatur.
Om̄is enim affectus n̄r̄ p̄ sonor di-
uisitate. l' nouitate. nescio qua
occulta familiaritate erentant̄
magis. eñ suaui & artificiosa uo-
ce cantant̄; ymos p̄mū eūdē
dauid pphām cādūsse. & cecinisse
manifestū est. Deinde & alios
pphas; Postea quidē iiii. pueri
in fornace positi. conuocata di-
creta. creatori om̄iū hymni
canentes dixerūt; Itaq; in hym-
ni & in psalmis. canendis. n̄ solū
ppharū s. & etiā ipsius dñi &
postolorū habemus exemplū &
p̄cepta in haere n̄ multa ad-
mouendū pie animū & ad infla-
mandū diuine dilectionis af-
fectū. Sunt aut̄ diuini hym-
ni. sunt & ingenio humano; hi-
laris aut̄ gallus ep̄s pietatis
genitus. eloquenter p̄spicuus

hymnoꝝ carmine floruit p̄mis
post quē abroſius uir magne gl̄
in xp̄o. & eccl̄x clarissimus doctoꝝ.
copiosus in hui carmine cognosci-
tar clariusſe. atq; inde hymni ex
ei nomine ambrosiani vocant̄.
q; ei tempe p̄mū in eccl̄a medi-
olanensi celebrari celerūt. Cū
celebritatis deuotio. de hinc p̄to-
ti oib; eccl̄as celebrat. Carmina
aut̄ q̄cūq; in laude dī dicunt̄.
hymni dicunt̄. Antiphonas ḡa
p̄mi cōposuerūt. duob; chorus alt̄-
nati concordantib; q̄si duo sera-
phim. duo q; testam̄ta inuicē sibi
concordantia. apud latinos aut̄ p̄-
mū idē beatus abroſius antiphon-
as instituit. exemplū grecorū i-
mitatus. de hinc in cunctis oe-
ciduis regionib; idē usus incre-
bruit. Responsoria ab italis lon-
go ante tēpore sūt repta. & uo-
cata hoc nomine. qd̄ uno canen-
te. chorus consonando respon-
deat. Ante aut̄ id solus q̄sq; a-
gebat. nē int̄dū. u. s. u. cōmu-
nit̄ cantant. choro in plurib;
respondente. Precib; dñm de-
p̄eari. xp̄e nobis cōposuit. & in-
stituit. Cū ḡ quereret apli sup-
plicare dñm. & nescirent. qm̄
depecarent. dixerūt xp̄o. doce-
nos orare. i. cōpone nobis p̄ces.

71

Statq; de libro uris celestis docuit
quom̄ orarent. l̄ qm̄ dñm depecarent.
Ex hoc p̄ducta est consuetudo eccl̄ix
dñm p̄cib; ex poscere. cont̄ egru-
dñm animę. & uti p̄cib; ad instar
earū quas constituit xpc̄ q̄sq; pri-
mi greci. cep̄ erūt cōpone. quib;
dñm supplicarent. Lætiones p̄num-
tiare antiquę institutionis doce-
tradio; Nam & ipsi legitimis p̄fi-
nitib; dieb; ex lege & p̄p̄b; lec-
tiones in sinagogys utunt̄. q; b;
de ueti patrū institutione seruan-
tes. Est aut̄ lectio. n̄ parua au-
diensū galificatio. Vn̄ oportet
ut qndō psallit̄. psallatur ab
om̄ib; cū orat̄ ore ab om̄ib;
Cūq; legit̄ lectio. facto silentio ḡ
audiat̄ ab om̄ib;. Nam & sicut
supueniet quisq; cū lectio rectā-
tur. ad ore tantū dñm & p̄signa-
ta fronte aurē sollicite accomo-
det. Patet tēpus orandi. cū om̄is
oramus. patet cū uoluerit o-
rare p̄uati. Obrentur orationis.
ne p̄alideris lectionē. q; n̄ s̄ep
quilibet potest eam habē pa-
ratā cū orandi potestas in p̄p̄-
tu sit; Nec putes parua na-
ciūlitatē ex lectionis audi-
tu. siq; dñm oratio ipsa fit p̄m-
giuor. dñm meus recenti lec-
tione saginata p̄ diuinariū

rerū ūmagines currunt; Nār maria
soror marthā quæ sedens ad pedes
ihsū sorore neglecta ūbū atrem
audiebat. bona partē sibi elegit
se dñm uoce firmat; Qd aut̄ om̄
b; p̄dicat̄ ḡslit̄ ab om̄ib; audiatis.
Pronuntiant̄ aut̄ lectiones in
ecclia de sanctis scripturis. Con-
stat aut̄ eadē sc̄a scripta ex ux-
teri lege & nouia; Verus lex illa
est quæ data ē p̄mū p̄ moysen
& p̄phias. quæ dicit uetus testa-
mentū. T̄estam̄tū aut̄ dñ q̄
idoneis testib; utiq; a p̄p̄bis et se-
ptū atq; signatū. Noua ū lere
uangelīū est. qd dñ nouū testa-
mentū. quod ipse filius dñ xpc p̄
suos ap̄lōs dedit; Ita lex uetus
uelut radix est. h̄c noua uelut
fructus ex radice. Ex lege enīne-
rit ad euangelīū. Siquidē xpc
qui hic manifestus ē. ante in le-
ge p̄dicat̄ est; Iuno ipse in p̄phias
loentis est. sic scriptū est. Qui
loquerar in p̄phias ecce adsum.
Lēgē quidē p̄m̄dens uelut in-
fantiib; p̄agogā. euangelīū ū
p̄fectū int̄ magisteriū. iam ad-
om̄ib; ultū p̄stans. id est in illā opanti-
b; bona terra quæ nūtebant̄.
hic uero sub grā ex fide ui-
uentib; regnum celeste tra-
vuit. Veteris aut̄ testam̄tū
scđm̄ hebreor̄ traditionem

hū scriptores habent̄. p̄mis mo-
yses. scripsit pentateuū ihsū naue
edidit librū suū. iudicū aut̄ &
ruth. & samuelis. p̄mā partē scrip-
sit samuel. sequentia samuelis
usq; ad ealē. scripsit dauid. Mala-
chim totū edidit hieremias. nā
antea sparsus erat p̄ singlōz re-
gū historias. lob librū hebrei sep-
isse putant̄. alī ūmū ex p̄phias.
p̄halteriū ū scripsit̄ decē p̄phias.
q̄. moyses. dauid. asaph. ethan.
iditū. emau. & filii choreu. u. allur.
elama. ebriatab. Sunt quida.
qui esdrā. & aggeū. & zachariā
scripsisse dicunt̄. Salomon sep-
sit puerbia. ecclesiasten. canti-
ca canticoz. Ylaias scripsit libū
suū cū lamentationib; suis. Vi-
ri synagoge scripsit̄ hiere-
mīele. duodeci danielē. & para-
lipomenon. & hester. Esdras sep-
sit librū suū. Hoc aut̄ libros
usdem esdras scriba post incen-
sa legē a caldeis dū uider su-
issent regressi in bierlin. di-
uino afflatus spū reparauit.
cumeta q̄. p̄kīrū uolumina.
quæ fuerint a genib; corrup-
ta correperit. totū q̄. testam̄tū
in xx. ii. libros constituit.
ut tot libri ēant̄. in lege q̄t
habent̄ in littā. Prima post
esdrā editionē. de hebreo in

g. v. eco. lxx. int̄p̄tes eadiderunt.
s. iub tholomeo egypcio rege. suc-
cessore alexandri qui in legendo
studiosus fuit. om̄iū q̄ lib̄os gen-
tū in unū congregauit. latec-
nī ab eleazaris qui erat p̄nceps sa-
cerdotū multa dona mittens ad
templū. petūt ut seniores. xii. tri-
bus; iste transmicerent. q̄ n̄t-
p̄tarent om̄iū lib̄os. & ut fidei
int̄pretationis adiuterent. sin-
gulis eoz qui fuerant destinati.
singulas cellulas dedit. & adsig-
nans om̄ib; om̄iū scriptas. n̄s sit
int̄pretari. Qui cū p. lxx. iste
rei negotiū adimplerent. om̄iū
ū simul int̄pretationes q̄ p
anūsa loca segregati nullo admul-
lū appropinque fecerit. congrega-
uit in unū. atq; ita om̄iū lib̄i in-
terpretati p̄ sp̄m sc̄m inueniuntur.
ut n̄ solum in intellectu uerū.
etia in sermonib; consonantes
inuenirent. Hęc fuit p̄ma in-
terpretatio uera. ac diuina. hos
lib̄os meditari om̄iū gentiū
ecclie p̄mū ceperunt. eosdē q;
de ḡco in latinū int̄ptantes p
p̄soreū ecclārū tradidérunt. Post h̄
sc̄dām editionē aquila. & etiā
n̄ quartā. thodotion. & simacis
eaderūt. ambo iudei p̄scant.
Quintā uero & sextā editionē
origenes repert. & cū ceteris sup-

72

dictis cōpauit. h̄ū sūt nāq̄ q̄ serp-
tas sacras de ḡco in latinū īterst.
q̄q; etiā numerant. nā latīnoz
interptū qui de ḡco in n̄m
eloquū translaterūt. ut memorat
sanctus augustinus. insinuat est in
merus. De hebreo aut̄ in latinū
eloquū tantum s̄c̄s meronim⁹
sacras scriptas coniunct. cui edi-
tione generalit̄ om̄iū ecclia usq;
q̄q; natū. p̄ eo qd̄ ueratior. sit in
sententia. & ueratior. in ubiſ.
Librū sapientie salomon serp-
sisse p̄batur. testimonius illis
qui; ibi legitur. Tū inq̄t ele-
gisti regem ap̄lo tuo. & dixisti
edificare templū in nomine
sancto tuo. & in ciuitate habi-
tationis tux. hoc opus hebrei
ut quidā meminit ut cano-
niāl scriptas recipiebant. sed
postq; cōphendentes xp̄m int̄fe-
cerunt. memorantes in eadē
libro tam euidentissima de
xp̄o testimonia quib; dicitur.
Dixerūt impiū intra se. Cōpre-
hendam⁹ q̄. inutilis est nobis
& contrari opib; m̄iū. & p̄mitit
se scientiam dei habere. filiū
ai se nominat. iusta. Si enī
est uere filius dei. suscipiet illū
& libabit de manu contrarioz.
ac deinde. Ut sciām̄ reuerentā
illius. & p̄bemus patientiā eius.

Pmorte ipsissima condempnem eum.
Collatio facta ut cum apto sacrilegio
derogaret. apliceis uoluminib;
recidet. legendum quod suis prohibuerit.
Librum autem ecclesiasticum depositum ihesu
filius iudee hierosolimita nepos
ihu sacerdotis de quo meminit
racharias; Qui librum apud latinos
propter eloquii similitudinem salomo-
ni titulo pronotat. propterea iudit
tobi. sive machabeorum libros qui
auctores scripserunt minime con-
stat; Laudes. hoc est alia canere.
antiquum est hebreorum. cuius expo-
sito dum uerborum interpretationem
consistat. hoc est laus dei. De cuius
misterio iohannes in apocalipsi referit.
spiritu revelante. uidisse et audie-
re vocem celestis exerentis ange-
lorum. tamque vocem aquarum multa-
rum. et tamque vocem ualidorum to-
nitrorum. dicentium alia. Ex quo
nullus debet ambigere. hoc
laudis mysterium. si digna fidei
devotione celebratur. anglis esse
conuinet; Alleluia autem si-
cuit et amen. de hebreorum lingua
in aliâ nequam transibit. non quod
interpretari non queant. sed autem
auctores seruatim in eius an-
tiquitas sanctioris auctorita-
tis. In affricanis autem regioni-
bus non omni tempore sed tantum dominicis
diebus et quinquaginta post do-
minum resurrectionem alia cantatur.

Profiguratio resurrectionis et au-
letie; Verum apud nos sed in
hispaniarum antiqua traditione per
ter dies ieiuniorum vel quadrage-
simae omni tempore cantatur alia. Sep-
tum est enim semper laus ei in ore
meo; Quod in post consumatio-
ne psalmorum sive lectionum predicatione
aliam cantatur in fine. hoc inspe-
futura facit ecclesia significans per
annuntiationem regni gloriosi in
haec uita per trius testamentum mun-
do predicatur. actionis non est futura
in laude dei sic scriptum est; bea-
ti habitant in domo tua in secula
seculorum laudabunt te bene esse quod et lib
psalmorum in laude concluduntur. Offer-
toria que in sacrificiorum honore can-
tantur. ecclesiasticus liber midicat
ueteres cantare sollicitos quando
metum immolabantur. Sic enim di-
cit; Porrexit inquit sacerdos
manum suam in libationem. et lauit
de sanguine unius et fudit in sum-
marito altaris odorem animum.
ex alto principi. tunc exclamauit
filius aaron in tribus predictilib; elo-
nauerunt et audita fecerunt vocem
magistrorum in memoria coram domino illa
alit et uocem in sonor tuba et in uo-
cem predicationis cantus ascendens
sumus quod ope cordis laudes domini
declamantes. uisibilium in illo
scilicet uero sacrificio cui sanguine
saluatoris est mundus;

Ordo autem missæ uel orationis quibus oblatæ deo sacrificia consecrantur: primum a seō petre fuit constitutus: cuius celebrationem uno eodemque mense unusquisque pagit orbis: **P**rima eamdem oratio est: ad orandum dominum. **S**ecta invocationis ad dominum est: ut clamantes suscipiat preces fidelium: oblationesque eorum. **T**ercia autem effunditur pro offerentibus: sive pro defunctis: fidelibus: ut eodem sacrificio ueniam consequatur. **Q**uarta post hec infertur pro ocululo pacis: ut caritate reconciliati omnes inueniantur. digne sacrauimus corporis & sanguinis Christi indivisibile corpus uniamur: **Q**uinta deinde infertur unctione oblationis: in scificatione oblationis: in qua in eis larides terrestrium creator uirtutumque celestium universitas puocatur: & os anima in excelis cantatur: quod saluator de genere adam nascente: saluus mundi usque ad excelsa prienerit. Porro sertaque hinc succedit confirmatione sacramenti: ut oblatione que deo offertur: scificatione per spiritum sanctum: Christi corporis ac sanguinis confirmetur: **H**arum ultima est oratio quam dominus noster discipulis suis orare

73

instituit dicens. Pater noster qui es in celis: In qua oracione ut patres scripsierunt: cui petitiones continentur: sed in tribus primis eterna poseruntur: **I**n sequentibus: illi: temporalia: que tam propter eterna ad ipsas cenda pertinet. Nam cum diebus scientieetur uonum tuum adueniat regnum tuum. fiat voluntas tua sicut in celo & in terra: hic quidem ista. **M**inchoantur: sed in illa uita spantur: ubi uoluntas dei & scientie. & regnum: in seculis suis immortaliter permanebunt. **I**am & panis cotidianus: quod absum & corpori tribuat: hic exposuit. **H**ic etiam uenia post subsidium cibi: ad exemplum fraterus indulgentie postulat: hic ne in peccati tentationem mendacioris exposcum: **H**ic post omnia: ut a malis libemur: dignitatem implorans. Illic autem nihil istoy est: **H**anc itaque orationem saluator docuit: in qua & spes continet fidem: & confessio peccatorum: de qua propheta predictus ait. Omnis qui invocaverit nomen domini: salvus erit: **H**e sunt itaque vii sacrificii orationes comedante euangelica & apostolica doctrina: cuius numeri ratio

instituta. uidetur. t p̄t sc̄e
eccl̄e iurisitatem. t p̄t sep-
tiformis gr̄e sp̄m. cui dono ea
q̄ offeratur sanctificant̄. Sacri-
ficium aut̄ qd̄ a cristianis do-
offertur. p̄num dñs uoster.
ihs xpe. & magister instituit.

quando comedavit apl̄is
corp̄ & sanguinem suū priu-
traderet. sic & legit̄ in euāḡlio.

Accepit iust̄ ih̄c panem & ca-
lieū. & būdicens dedit eis.

Qd̄ quidem sacramētū mel-
chisedech rex salēm in typū
corporis & sanguinis xp̄i p̄us
obtulit. misteriū tāti sacri-
ciū in margine idem expressit.
p̄ferens similitudinem dñi.
ac saluatoris nři ih̄u xp̄i sa-
cerdotis eterni. ad quem dī.

Tu es sacerdos in eternū.

scđm ordine melchisedech.

Hoc q̄ sacrificium. omnib; xp̄ia-
nis celebrare preceptū est.
relictis ac fūrtis iudeis
uictimis. que inservitatem

Iueteris popli celest̄i ipata st̄.

Hoc itaq; a nobis fit. quod
pro nobis ipse dñs fecit.

Ab iniuersa aut̄ eccl̄a n̄c
a ieiunis semp accipiātar.

sic enī placuit sp̄m sc̄o p̄
ap̄les. ut in honore tanti
sacramēti in os xp̄iani p̄us
corp̄ dñi intrare. quam

ceteri cibi. & ideo per uniu-
sum orbem. mos iste seruat̄.
Sp̄e sc̄i gr̄a inspirante. dicēdū
est qd̄ in se cōtineat rationis
illa diuersitas. que agit̄ in
officio misse. com satis ēst.
sine cantorib; lectorib; et qd̄
que ibi agit̄. sola būdicioē
ep̄or̄ & sacerdotū. ad confi-
tendum corp̄ & sanguinem
dñi. sic tempore apl̄or̄.
Dignor̄ usus. a veteri testa-
m̄to est sumpt̄. abebāt enī
filii isit tabas argenteas.
q̄b; cōtioē abant pp̄lin. nos
abem̄ sima erea sonoriora.
& durabiliora. significan-
tia ora predicatorum.
Item enim d̄s notus erat
in iudea tātū. n̄c in om̄i terra.
Tē pdicabāt tēporalia. n̄c et̄na.
Plectrum signū. lingua doe-
toris. Vinctū q̄ diligatur
signū. p̄dications
moderatio. Lignum a q̄
pēde. signū. crucis misteriū.
Instrumētū com q̄ ligat̄
signū. oracula ppharum;
digno cōscendens fanis in
mani sacerdotis. sacra
scriptura a misterio cru-
cis. descendens in ope pre-
dications. Exquisitio fu-
nis sursum. intellectus
doctoris. quantum p̄ficiat.

in sublimitate virtutum.
Retraxtio sanis deorsum. con-
 sideratio quatum iaceat in
 uno utiorum. **A**malus in fine.
 retinēta diuine scripture.
Ecclēsia dicit fidelium cōtēt.
In q̄re cōueniamus. duo sūt
 nūn ut ibi audiāmū iudicia
 n̄ra. sive bona. sive mala.
 alterum. ut ibi p̄cipiam
 dominicum corpus.
Masculi in australi parte ecclē
 debent stare. femme in bore.
 ali. ut ostendat firmores
 stare debere cōtra majorū
 huj̄ sc̄li etiū temptationū
 infirmores cōtra inimicorū.
Situs ecclē. in modum humani
 corporis dicitur esse.
Canellum significat caput.
 crux. ex utraq; parte bra-
 chia & manus. reliqua pars
 corporis. ab occidente de quid
 corporis uidet super esse.
Sacrificium altaris. ueta cordis.
Fenestre sensus corporis.
Offitium missæ. celestī papa
 instituit. Antea. ii. epta
 tantum. & euangēlio reci-
 tatis. missa celebratur.
Preferri debet turibulum
 cum incēso. subsequi acoliti
 cum cereis. hos subdiaconi.
 hos diaconi. hos ep̄s ut
 duos presbiteros;

74
Turibulum. significat corp̄
 xpi. Carbones. sp̄m sc̄m.
Incēsum. odorem boni epis.
 xpi. quia xpc uenturus in
 mundum. decem premisit
 p̄phas. sapientes. & sribas.
In loco scribarum acoliti. q̄
 portant diuinās scripturas
 p̄cedunt. ad illuminandū
 corda fidelium. subdiaconi.
In loco sapientiū qui sapi-
 entē sc̄iūt deponere uasa dñi.
In loco p̄pharum. diaconi. q̄
 euāḡtio futurā amittat uitā.
Ep̄s ut duos presbiteros.
 significat xp̄m it̄ duo testam̄ta.
Officiū autem. xp̄i corpus
 aduentum. & p̄pti adunatio-
 nem significat. Ep̄s oscula-
 tur primum ministros.
 postea it ad altare. deinde
 euangēliū. xpc. ii. primū
 reconciliavit ap̄los postea
 reliquos iudeos. deinde
 gentiles. Remaneat euāḡtī-
 um in altari ab initio officii
 donec legat. quia remansit
 euangelica doctrina ab
 aduentu dñi in ierusalem.
 loco passionis q̄ significat p̄
 altare. donec publice erit
 ad gentiles. Interi tenent
 acoliti cereos in manib; q̄
 doctores debent erere
 q̄d doceant. In uirileysou

Tadōn

Orat ecclā. ut oratio saēdotis.
sit cō plaeabilis. Cum in
cipitur hī yeleison aeoliti
cereos ponunt altrius ecclā.
ano in medio posito. ut in
bono opere & p̄dicatiōe
doctores se ēd terram cognos
cant. **N**ed uis uero cereus.
illum significat q̄ ait. **V**bi
duo vel tres congregati
fuerunt in nomine meo. in
medio eorū sum. **T**ransit
ep̄i de med' altaris in
clerteram partem. signifi
cat xp̄i trāscitum de passi
one p̄ resurrectionem ad
eternam uitam. ubi dñi
uicis dieb; & festiūs dieb;
sanctorū. ḡtā in greclis
cō canitur. quia sc̄os p̄
dñicam resurrectionem
ḡtē angloz sociatos recolit.
Retro in eadem parte
inistrant. quia q̄muis ī
hae uita fideles ad huc po
siti sit. xp̄i tam̄ eternitati
sep̄ itēdunt. ut ipse dicit
Qui inistrat. me sequiat.
Quando ep̄i dicēdo clūs uobiē
salutat popl̄m. ei faciem
sua p̄sentat. excepto uno
loco. idemonstrat itētissimā
deuotionē. q̄m abe. ioffe
rēdo sacrificiō. **H**ac q̄dē
ep̄i salutatiōe. & popl̄

respoſiōe. it affect' utrius
debet ēe. **P**rima salutatio
ep̄i. significat salutatioēm
xp̄i ad discipulos. post re
ſarrectioēm. **O**ratio & bñ
dictio ep̄i ante ſeffionē. sig
nificat illō tēp̄ q̄ xp̄e bñdixit
discipulis aſceſiū in colum.
Seffio ep̄i. significat ſeffionē
xp̄i post aſceſionē ad clere
ram patris. **S**effio inuictoz
ſeffionē eorū quibus dī.
Sedebitis & uoi ſup ſedel' rū.
Peptam. p̄dicationē ueteris
testam̄ti. q̄m hancilioē
intelligui. **P**reſpoſū do
dictū. qđ uito meipiente.
reſpođeant ceteri. p̄dicationēm
noui testam̄ti que greclētiori.
Lectores & cātores ad offitum
ſurgētes negotia chū habēt
ſic̄ illis dī. **N**egotiamini
dūm uenio. **R**eſpođoriū
alt̄ lectionē audīt̄. ut ſiq̄s
obdūratis aurib; cordis nō
excitat̄. depræſta amonitioē
ueteris testam̄ti hoc excitet̄.
In illū q̄m col' cātat. amo
ne. ut ſecō retracto fragi
litatē ſuā timore uersus
alte incipere respođū nō
est arsus. **F**inito aut̄ diſu
noç̄ exaltat. fiduciali' ibi
designās eos q̄d cōſideratiōe
pprie fragilitatis qđqđ agūt.

humili agūt. hic illos quicō
fidelit̄ de mā cī. fiducial̄
insistūt om̄i sue actioni.
Gradale bonū op̄ significat. in
q̄leumā atta. spē cōtēplatiue
uite. metū. in qua. P̄cedit u
tractus tristie. sed̄ ei leticia.
q̄a p̄cedunt dñio dies sepulture.
sed̄ terti⁹ resurrectionis ḡte.
Lector & eator offitū suū
acturi sapra ḡdū ascēdunt.
q̄ doctor pfectioē rite vulgū
debet trascēdere. Cū euāglū
debet legi. ponit in turibulū
sup primas incēsum. ut sua
ūr̄ emittat odore bouor̄ operū.
Hec super̄ exposita sunt.
Demide diaconū accepta būdictioē.
& confirmata crucis imp̄ssioē.
ut secur̄ incedat. de altari
euāgeliū scimit. sinistro bra
chio sc̄p ponit. q̄ in vita tē
porali necesse est euāgelium
p̄dicari. Depositio baciloꝝ
humilit̄ significat fidelit̄.
ut ne uideātur similes iudei
hartidūnē tenetib̄ i cōspectu
cruicifxi. Turibulū portat
sc̄p tribunal ante euāgeliū.
curia xp̄i op̄a precesserūt ei
doctrinā. ut z ill. cepit ih̄
facere & docere. Excelletioꝝ
loc̄ euāglū. eminētiā signi
ficat p̄dicationis. Dñio cerei
q̄ p̄cedit diaconū. legē &

75

pphetiā. que precesserunt
euāglū. Cereor̄ ad terram
depositio. legē & pphetiam
inferiorē dē euāgeliō. Lecto
euāglio. cerei extinguit.
curia p̄dicationē euāglū finita.
legē & pphetia cessabūt. Post
euāglū q̄ndo ep̄e dicit dñs
iobetū incipit aliud officiū.
Oren̄ diceōdo. mon̄e uincim̄
ad se redire. cōtiētias suas
discutere. seipsū holocaristū
cto offerre. Sidone i corporali
imposito altari amonet mi
nister. & popl. ut sunt mādati
ab om̄i carnali cupiditate
sic ill̄ mādatū est a naturali
uiriditate & humore. Ill̄ splēdē
nitore isti uirtute. postea
cantāte choro susceptis obla
tionib; a poplo. ep̄e recitat̄ ad
altare. & p̄p̄e susceptis fidelit̄
uotis. cantantib; turbis ollāna
in excelsis ē. in proximo iuno
latuū intravit in templū.
Oblatio panis & uini significat
pia desideria. sine p̄ immolatioē
seri p̄ curia hostia. Demide
laniat ep̄e maiū. ut sint māde
a terreno pane & erat ante
altare. ut sit eligū ad sacri
ficiū immolādū ne fiat illi
qd factū est bethaminitib;
q̄b; q̄a temere uiderunt
archamētū. occisi sūt de poplo

Lxxv. vnu. de plebe Paulia.
Turbulū qd̄ supponit oblationē.
Significa xp̄m p̄ cū sibi
ppicet ch̄s. Commisso unū
& aque. cōunctio xp̄i & ecclē.

Prima seereta significat illud
temp̄ qnd̄ xp̄c uenit ad diē
festū. nō manifeste s; q̄si in
oculto. t alius qd̄ in xp̄o latebat
agn̄ pasehat immolādus. qd̄ erat
secretu omnib; alic; in diē euen
q̄riando discipulis apparuit.

Hac decretu uacat sacrificiū oblatio.
dūs uobētū usq; sēs uacat h̄ū.
q̄a angloz laudib; est pleniss.

Nocad p̄paratio. q̄a p̄parat mētes
fidelium. ad future reverētiā
consecratiois. Significat aut̄
illud temp̄ qnd̄ xp̄c ī cenaculo
h̄ymnū retulit. & hymno dico.
eruit in montem oliveti.

Et hoc altare significat mēsam
ch̄m. in q̄ coruabat c̄ discipulis
suis. Corporale lūteū querat p̄cū
Sudarium labore p̄ peccatoribus.
Sursū corda ascēsione ī cenaculo.
Finito hymno. sēs. sēs. sēs.

quem hie inseruit sxt̄ papa.
cui hymni p̄ma pars laude
cōtinat angloz. ultima homi
nū. Sacerdotes & diaconi re
tro st̄ates inclinati p̄seuerat
usq; in diem ch̄rice oratiois.

Illi significant ap̄los. q̄ in
passione ch̄m magna

tribulatiōe oppressi. non
auilebat se erigere ut se xp̄i
discipulos cōfirmaretur ē.
& tam̄ stabat in fide in fatiē
ap̄te. Sieut erant duo alta
ria in tabernaculo. unum
thūmamatis. alterū olocaristi.
ita sunt duo sacraūta ecclē.
unū in q̄ carnales mot̄ sopiti s̄t.
qd̄ est a te & usq; quā oblationē
alterū h̄ic usq; nob̄q; pecca
torib; in q̄ necesse est cōtidie
carnalia mactari. In hae
oratioē sindo subsistens signi
ficat xp̄i in passioē humilitatē.

Sudarium. labore. **V**e erucib;
quas solem̄ ch̄rō in sup̄ panē
& unum facere. nō est qui
dicat eur in tali loco. t eur
plares. seu pauciores fiant.

In loco ubi dū h̄ec c̄ptiēscūq;
feceritis. in mei memoriam
facite. hie simplex panis &
uīnū. veritāt̄ in rationabile
natūra corporis & sanguinis

xp̄i. **V**ñ & memores hie in
cipit passio. hostiā purā hostiā
scām. hostiā & immaculatā.
hie erucifixio. Suplices te
rogam. h̄ec oratio ī eruce in
cepta. a psalmo xx primo
usq; in manū tuas cōnclo sp̄m
meū. ep̄o inclinato. significat
emissionē sp̄e. capite inclinato.
Nob̄q; peccatorib; h̄ec oratio

oratio teclit usq; pōia seta setor
Hic eleuata uox sacerdotis sig-
nificat exclamationem cētu-
rionis dicētis ī cū filii erat iste.
Interim stabant noti ei om̄is
alone. & mulieres q̄ se cōute
erāt eū a galilea hēc cūctē
Hos significant subdiaconi ad
hāc uocē erecti & ī tuētē iōepi.
Glorib⁹ aūt dīscipulis ita
intuentib⁹. aplis & latitātib⁹.
uenit nichodēm⁹ & ioseph. &
depositū corp⁹ involuerūt ī
fūndone mūcla. & impoſuerūt
ī monumēto. q̄s significat
ēps & archidiacon⁹. Qui sub-
diaconib⁹ alone & spīcietib⁹
retro stantib⁹ eleuant calicem
de altari. & inuolunt in
fūclario & reponunt. Due
erueſ facete iusta calice dōcēt
xpm p̄cluob⁹. popl̄is erueſtrā.
Oblata ī calice significat corp⁹ chri.
Vinū ī tē calice. it corp⁹ lāguinē.
Subdiaconi recedentes a fatie
ēpi. cū incipit pat̄ nr̄. signifi-
cāt mulieres sepulco dñō. a
monumēto recedentes.
Patēna significat mulierū co-
clai. in obsecō sepulture xpi
latitudinē caritatis patētia.
In recordatiōē septime dñi.
q̄m xpe in sepulcro dñuit
inserit clīnea oratio d.vii.
continet. petitiones.

76

Subdiacon⁹ dat patēnam diacono.
qua resurrexiōē melieres
nūtiant aplis. **P**ars oblate in-
missa calici. ostendit corp⁹ xpi
qd̄ resurrexit a mortuis.
Pars a sacerdote cōmeſta. b
popl̄o. significat corp⁹ xpi adhe-
m̄ tra manētis. **P**ars relicta
in altari quā eccl̄a uaticū
sibi sumit. significat corp⁹
iaeens fidelium in sepulcris.
Hec pars remaneat in altari.
usq; ad finē missæ. q̄p infinē
seti. corpora sc̄or̄ redēſcē ī sepulchrī.
Munditia corporat. significat
mūdiciam popl̄i fidelis.
Sūs aſcēſur⁹ in cēſu būdixit
dīscipulis suis & sacerdos oib⁹.
rite p̄actis. būdixit popl̄o
atq; Salutat. Deinde ad om̄ētē
comūtē. xpi aſcēſioi se cōmūtāt.
Hilla & tantū ab offerēda usq;
ite missa est. Catecumini
non sūnt expellendi ab eccl̄a
ante euangeliuū etiā peripiat
ēē predicationū. s; ante ſa-
crificiū cui nū renatos licet
int̄ē. **D**iabol⁹ in quadrage-
ſimea aeri humani gen̄ ipug-
nat. Ioh̄ tunī ſacredos himm̄
litatis capitib⁹. infinē missa
cōfirmat illuc acclita būdictionē.
Ab ora tercia usq; ad oram no-
nam papa talephorus missam
celebrari constituit. q̄p hoc

tempore xp̄e p nob̄diam se pat
obtulit. Hora enī tertia. cruci
fixus est iudeorum linguis.
Sexta. crucem ascendit. Nonā.
sp̄m emisit. In natale dñi
idē papa media nocte cōstituit
quia ea hora ipso nato. angl̄i
ceruerūt gl̄a in excelsis dō.
In exordio dies similit̄ celeb̄t.
q̄si in exordio nativitatis eā.
q̄ia ex altero matris sp̄u sc̄o
replet' fuit. Tācte ratione
in nativitate sc̄i ioh̄is bap
tiste celebrat̄ primo mane.
In missa p mortuis nō cātac̄
gl̄a nec alia suarūtatem &
leticiam significantia. q̄ia
tunc in agil̄i affiēnū p cari
nī tristitia. **X**q̄ celebrat̄
ad imitationem mortis xp̄i.
osculum nō datur hic. q̄
ibi est purgatio mortui ho
s mīmis. p sacrificiū sacerdoti.
Tercia vñ. die c̄gruit humanenat̄.
ē stat. q̄ hō aīa i corpe. aīa q̄si icolūp
nis erigit. ut diligat dñm tōto corde.
tota aīa tota ūtute. **I**ur q̄cqd deliq̄d
in his diluat̄. tertia die p eo missa ce
lebrat̄. Corp̄ u. uñ eleūtis ēstat. q̄
peccm p̄get qd gerit p corp̄. uñ die
p̄ates. id. vñ. p̄ mortē ei subue
nire cupimus. Denario terduc
to triginta sunt. Et denari
um decalogum legio.

Pternarū. trinitas significat̄.
& idō tricesimo die celebrat̄
missa p defūctis. ut q̄cqd per
decalogū legis delinq̄unt
cont̄ sedān trinitē ei diluat̄.
Anniversarii dies idō repetit̄ p
defūctis. q̄ ne sem̄ qualit̄ se
abeant in alia uita. **S**icut
sc̄or̄ anniversarii dies in
eoz honore nob̄ in memoria
reducit̄ ad utilitatē nr̄am
sic defūctor̄ ad utilitatē eoz.
Sicut quesque nocte ētodiūt̄
i ouilib; matutina hora gre
uites ad pascua. necesse
ut abeant pastores qui eas
diueant. sic nos primo dilu
culo surgetes. necesse est
ut abeam̄ diuicorem & pas
torem q̄ nos ad sp̄ualem pa
trium deducat̄ & ab insidius
diaboli cōfendat̄. **V**n pastor
ide nr̄ pastore ūmū depecat̄.
dicens **D**ōs in adiutoriū me
um intende. **S**ecundūt̄ gl̄a
sc̄ē trinitatis. q̄ia in nr̄o
depecam̄ ēē adiutorio.
Denude secūtur sp̄almi q̄ nō
defendunt̄ & sustent̄ usq̄
ad horam t̄ciam. **V**s & nyre
lesion nō p̄parauit ad hora
cionem dñicam. **Q**uā nyre
lesion t̄licui māiestatē
dñi ante assūntā huma
nitatem revoluimus.

S i semel inā citatis substātiā.
Si ter. trīū p̄sonarū signifi-
cān̄ cūstantiam. Qū uero
x̄p̄ eleysion diem. m̄dām na-
tūrā ad x̄p̄m rēp̄sentām.
Si semel. solū sime peccato
inter homines comūsatū.
Si ter. a sustātiā trinitatis
non ē separatū. Qū iterū
x̄ryeleysion diem. illam
naturam qm̄ x̄p̄ ab a. post
resurrectionē cū patre et sp̄m
scō reeolim. Q̄m semel t̄
ter intelligam. superi dī.
O ratio cūica. rēredulitas &
p̄ces que sequunt. p̄ minū
dicont̄ peccatis. Psalmi pe-
nitentiales p̄ maxūmis in
qbus psalmis. Sacertō cūē
tena. x̄p̄. in terra nob̄cum
manētis. et patrē p̄ nob̄ inter-
pellatis. Singlis à horis infi-
ne surgens. popl̄m salutans &
būdicens. x̄p̄m significat resur-
gētem et discipulos salutātem et
imōtem oliveti p̄ ascensioēm
būdīcētem. Popl̄s gr̄as agen-
do ac ppria reūsus. signifi-
cat discipulos cū gr̄arum
actione post ascensionem in
hierūm retinentes. Hora
tertia dēscēdit sp̄e sc̄s sup
apłos. & eadē hora cūmte-
num in dī seruatio ut ibi
tres psalmi dieti nos defē-

77

ciant. & sustētant usq; ad horā
sextam. Sexta hora p̄not̄ eruefīx̄
est x̄p̄. Idq; ad seruendū dī hac hora
cūm ut tres psalmi similit̄ nos
descendant ad nonā. In nonā q̄ x̄p̄
emisit sp̄m. iterū ad laude eiēm
mis aq; hora tres psalmi nos custo-
diunt usq; in finem diei. His dī;
horis ad cōfessionem cūm in die cūe-
num. ex ample p̄oral̄ popt̄ et aūm. in
noete que sit. Vesp̄tinū. Cōpleteo-
riā. Nocturnū. Matutinū.
Ad uesp̄as. v psalmos antifonatū
canū. Antifona. vix recipia.
p̄ psalmū cūngit duos choros.
ut caritas p̄bonū op̄ cūngat
duos fīs. Sicut cotidie dilicunt
v. psalmū q̄d deliquunt v.
sensus corporis. ita magnificat i
unitio noctis castigat cogitatio
nū q̄d in p̄spēritate se iactat.
Quemar supbia in die rapit ex-
se. noete audiens disp̄lit supbos
reūtit ad se. Siquē temporalū
rerū appetit̄ delectat. diuites
dimisit manus ad se retrahat.
Si qm̄ temporal afflictio ēturbat. re-
cogita. q̄d dī exaltat humiles.
Sicut subripit potētia hūsseti.
subprimat eū depositū potētes
de sede & exaltant humiles.
In cotidianiis dieb; ac cūmeam
orationē & p̄ces genu flectim̄.
pp̄t leuiora pereata. ad psalmū
penitētialem. pp̄t grāuera.

Revolentes nřam peregrinationem.
In chm̄is aut̄ dieb; n̄ genu flectim̄.
n̄ p̄es n̄ psalmū dīr. q̄ ibi recolit̄
libtas futuri regni in q̄ ē sc̄is x̄
nullo peccato impeditis regiabit.
In iiii psalmis c̄p̄lectoriū dñō c̄m
clām elem̄ta nři corporis in hymno
Symeonis pacem q̄rum ab omni
tumultu hui⁹ sc̄i. In natale dñi
yinfessis chm̄isq; dieb; in psal
mi p̄mi illis cōueniunt q̄ ante
legem sc̄e trinitati eredidert
ui. sed eiſ q̄ sub lege. in t̄tū eiſ
qui sub grā. Ideoq; i h̄is sepi⁹
alta recolit̄. quia gaudū agit⁹
qđ illi duo exspectauer̄. uti i hac
uita solupti eito percepunt.
In natale dñi. resurrectione
ascensione. pentecosten. chm̄is
dieb; stat̄es oram̄. int̄dēces
a xp̄e in dexterā patris sedet.
q̄ p̄ nob̄ nat̄ resurrgit iectū
ascēdit. sp̄m sc̄m discipulū misit
Similē in festis dieb; sc̄or̄ recolē
tes q̄a in et̄na beatitudine sūt
renati. In natalicis sc̄or̄ nouē
lectiones nouē ordines angloz
q̄b; r̄eti sunt significant
In natale dñi. apparitione. resur
rectioē. ascensione primā celebūl
die. q̄tulat̄es illi q̄ p̄ nob̄ nat̄
apparuit magis resurrgit
ascēdit in celū. **S**ex dies sc̄
op̄a significant m̄e. p̄c̄ vien̄
m̄ ad nřam natūritatem.

apparitionē resurrectionem
ascensionē ab haec uita ieclis.
in quam c̄memorationem
in oīis octauas celebramus.
Puclies pentecosten. recolim̄
op̄ septi formis h̄pe. i octauis
c̄sumationē ⁊ plentudine
eiusdē op̄is in et̄na beatitu
dine sup̄uēturi. Octauas
chm̄ice resurrgētioē passiois/
auctor ḡta resurrgētiois.
Passionē dñi i tristitia celebūl
pp̄t aptōl̄ de resurrgētioē iectū.
Passiones sc̄or̄ in leticia pp̄t de ḡta
eoz certos. Passiones innocētū
i tristitia pp̄t tristiciā matrū.
In natalib; sc̄or̄ recolim̄ rec̄iem
animarum. i octauis resurrgē
tionem corporū. In sc̄r̄ dieb; vi
op̄a p̄q̄ ad dñm uenir̄. S̄lus
in nocturnali officio erit
circula nřa ad orationē dñm eam.
q̄ oratio nos facit itētos ad lee
tionē & erigit a negligētia q̄m
parit sessiōis securitas. Ad mag
nificat̄ ⁊ bñdict̄ similē q̄b;
sicut oratiōi diebūl ē intenti.
Oratio. bñdictio. grārū actio.
sem̄ in fine ūsūl dñi. ut tali
protectioē dīs; recolies ac̄ pp̄ria
mūiat̄ eon̄ ad ūsa. lectiones
& resp̄soria. qđ significant
i officio tenebrū dieemus.
Gratutinale officiū significat
temp̄ primitivę ecclę usq;

ac iudiciū. pmo enī pmitia
 eccta xpī pēlicatione cōstricta
 est. ipso in ea regnāte. Unde
 psalmus. Vnde regnāuit.
Potest ipsa eccta ceteris nationib;
 nūtāuit ad iūtū xpī chœus.
Jubilate dō om̄is terra. Que
 suam benniōletiam offerens
 vocatiōnē gētiū dīcē. Usq; mī.
Requia futurā est ante psecuri
 tione antixpī ut popl̄ ex p̄pu
 tio & exēcisōē mī sūt i fide.
 sub una antiphona dīo psalmi
 cōtinētur. Postq; hi fuerint
 remeti. uertia. tribulatio dīx.
 q; sic nabrigodonoſor nū puerū.
 sic om̄s sc̄ē trinitati c̄fidentes
 camino ex ura psecuriōis. Qua
 si illi bñdient dño ab om̄i
 malo liberati. **Q**uia p̄t ē in eate
 riū psalmis c̄tām atta. in h̄ psal
 mo utit latiniſ uerb ob memo
 riam tātē tribulatiōis. **E**ta pat
 non dñi in fine ex ipso emi
 ut p̄ seā trinitate. Post hoc erit
 par fidelib; p̄ uiginti annos. & p̄
 quadraginta quinq; dies. in qua
 pace celebrabit laus dī. que
 continet in tb' psalmis. **L**aude
 te dñm de celis. **C**antate dño.
Laudent dominiū in sc̄is. & q;
 sunt tā genera hominū qui
 in euanglio sub nomine letri.
 molendini. agri. dicunt. de
 quib; in unitatē fidei pars co

ggabit. **H**u. ii. psalmi sub una
 antiphona cantant. **S**eptuaginta
 dñica die habet iūtū. sabbato post
 pascha finē. **S**ignificat autē capi
 uitatē p̄pli dī in babilonia. qui pec
 cando recesserat a dño quasi dñica
 die & p̄ misericordiam dī reluit ad requi
 ē quasi sabbato. **T**emp⁹ xlxx mo
 ad pascha. significat illud temp⁹
 peccator es in afflictioē & tñstia
 positi sunt. p̄ peccatis fūs. pasche
 autē dies illud temp⁹ quo p̄ penitē
 tiā cōsolatione spei iam subleua
 ti sunt dicentes. facti sum⁹ sicut cō
 solati. **S**abbatū illud temp⁹ signi
 ficat. quo lā ^{ſtatā uita} plenam recipiemus re
 quam. **I**magines dñica die ab
 initiū iūteria mītra phascha finē.
Hec dīta feria quartam etatem
 significat q̄nclō popl̄ dī sub dī
 & salomone glōrissus est triūphat.
In iūra q̄ta feria fidelū catua
 sub iūra manu forti & pacifice de
 morte resūngēt dño glōrissus
 est triūphat. **Q**uia p̄t die illo
 p̄cessiōē faciū uirillo sc̄ē crucis
 eleiato. **A**d quem triūphum nū
 potest pueniri. nisi p̄ decalogum
 legis. rōn opera misericordie
Quīquagesima abet iūtū dñica
 die & eadem die resurrectionis
 finem. **S**ignificat autē qđ sīc
 decalogū legis p̄ vi sensus corporis
 expleuerit secundū p̄ priuile
 ac gaudium resūn. rectionis

pater

duce & sue. Quadragesima dominica
die ab eo mitrum & feria fine sapient
vches usq; ad baptismum & reete quia
q; ad xp̄m trāseunt p baptismum. ecclē
numero clerum ad eū puenunt q;
ipse p genealogiam suam ad nos
venire dignatus est. Exemplo autē
etū xl dieb; extendit nūrī ieiunū tēp.
Duo tempora ante legem scib lege.

Pdue edomade passionis significat
Pascua temp̄ scib grā. Sabbo autē
palmas maria uixit pedes ihu
ad cuiū immitationē papa gregorii
elemosinam faciebat ictōq;
officium riacat. Antē & dies pascue
aḡi uimolād in domū induit
xp̄e in ciuitatem. Feria vii celi
sum fecerū iudei ut ihū occideret
Feria. v. 24. Campane cessant. dñe
labia mea. būdhetio. Capitula.
oratio n̄ chicit. q; pastor n̄ xp̄e re
cessit. Ictōq; omnis p̄cheatio & am
monitio ap̄tor̄ celavit p̄t metū
iudeor̄. **M**ores: suū fatiunt of
fitū in psalmis. lectionib; Respo
sonis. usib; hyperpli ecz q; no sicut
cogniti x̄ & discipuli. Inuita
torū non canit p̄t malū cū
tū iudeor̄. Salutatio & osculū
n̄ fit. p̄t dolositatē eoz. **F**
campanis fit sonit lignorum
in q; duo sunt malle & tabula
P malleum. lignū p̄ciarieatiois.
p tabula. lam lignū fructi
ferū. x̄pe. Propt̄ trimam

sepulturā p niches nr̄m op̄ fit
humili. In istis trib; dieb; p x
psalmos qui pertinent ad bonum
op̄. p x lectiones que ad agnito
nem dū. p x respūlora que p
tinent ad cantica angloz mū
strat qd̄ descendit ad inferos
liberare tria genera electorū.
qfuerū autē legem sub lege sub
pphetis & cūmrit p ordinibus
angloz. Viginti iii lummaria
q; extingunt uoces. che mustat
qd̄ apti uoces che. i. xxiii horis la
tuerint. In paraseue n̄ fit corp
etū. quia xp̄e p nob̄ ostia semel
ipsam clo pat obtulit. sed reser
natur a. feria sacrificiū a abe
ant quib; est uoluntas cūm
candi. Sanguis n̄ reseruat ne effū
dat. Sc̄ntieat unum p corp̄ altare.
etū significat. vestimenta fideles.
Leccatio aquae. lacrimas marie
larmis capillos. Vm̄i uigetum.
Quinta feria fit absolutio. ignis
noui būdhetio. Crismatis & olei o
fectio. pedum laniatio; q; a. v. etate
uenit xp̄e in midem. q; retine
laemta sapientor̄ in se. Vestim
ta que partūtūr clam legit p̄s
sio. apti sunt. Sabbo sc̄o dieq; ago
tur nichil p̄tne ad p̄cedentem
diem sepulcri. s; ad supueniētē
resurrectionis noctem. Idoq;
sic n̄ agit sacrificium or. feria
sic nec septima. Collumpna ignis

peccit filios isti ante mare et per
mare usque in iherusalem. Et eae
re luce ante baptismum et postquam
moctabis Christus ecclie. aut usque in
die iudicij. Sabbo in celum tam
portat ante euangelium. propter mu-
heres aromata portates. Alta
significat iudeos. pueri etulos.
tractus gentiles. per ea credentes.
Ita gloriam quoniam dicit ade non pec-
casse. clat baptisatus sabbo secundum
oratio alt cantus. Sed quia restat
ordo iurecli. scilicet tractus patientia
significans. propter quam expectare
debet gloriam sempiternam quia
prosignat sequens sabbatum.
Sedecies illo sabbo non cantus Gradale.
quia bonum opus bonorum ibi need-
sarium est. Non tractus quod nec
patientia sed curio alia. immixtus
gloria anime alterum per corporis.
Gradale in diebus bona opera
actus uite. alia spiritum exempla-
triae uite significat. Quinque
dies per resurrectionem resurget
ad octas per ecolsten. et exempla-
tria iusta significantur. uerit
tatem alia quoniam letitiam quinqagenarum
numerum significat qui iube-
re. et plenius nubilo dicitur. Tres
psalmi in resurrectione tria
opera domini per resurrectionem suam
in uocibus fidei facta significant
separationem infidelitatis cive-
tione fidei ablutionem baptismi

79

tit. Tempus quadragesime passiois
plena tempus significat cum per omnia
tempora oportere nos labore ad ulti-
mum mori. Resurrectio. utram
quam accepturi sumus in die iu-
dicij. Propter mortem et quod fuit hora
nona. baptizatur quoniam in morte et
hora nona baptizatur. Propter vero
sepulturam sabbio baptizantur.
fratrum mutatio est. annas ini-
nitat ad dominum. Post. Et dies vii
sollenipintares agnus. propter sep-
tiformem spem. Et propter gaudium
baptizatorum. Septem diebus cele-
bre quoniam aduentum spiritus sancti quoniam
accipit per impositionem manu
episcopi. Spes fides tamquam ueritas et
ignis super apostolos eleboratur. Sabbos
in uero temporibus legebatur ap-
proximatos. vi. lectiones grecas
propter grecos; Latine propter latinos
propter canonantes. Id est. diu in
xxii. lectionibus. Quatuor ieu-
nia facuntur in uocibus tempore
in diebus. quod inueniatur tempus ha-
bere. iii. menses. In his quatuor feria
iennianis quia calendarum in ea fecerunt
iudei ut ihesum occiderent.
Sexta. ipse enim occideretur. Sep-
tima propter tristitiam apostolorum. quod
debet sacrificari ut sabbatum et ca-
ritas domini diffusa est in eordibus;
uero usque per spiritum sanctum ei dat. nobis.
Isto sacrificatio sordidum quia spiritus
suis dat. fit sabbio. Quatuor feria.

duo lectiones leguntur a ordinachi
abeant notitiam legis et prophetarum.
Quia enim etate lex et prophetae regu-
erant. Secunda feria una lectio
legit. quod secunda etate lex prophetae cla-
uidat euangelio. Cleros sori. et
pari dicitur. Iude clericus quod parfest
etiam. et dominus parsi ei. caput uirum
intelligere significat. capilli cogita-
iones. Superior pari capituli ra-
sa. interne enim contemplatione signifi-
cat. Inferior non rala. interne mul-
titudinis cogitationibus de tempo-
ralibus cogitantem. Superiorum
partem radum est temporales co-
gitationes in animo resecant.
Inferiores in coronam equum est te-
poralia necessaria cogitationes et
cochi curatio disponunt.
Capilli occurrit et auribus non sap-
crescant ne cogitationes te-
porales ariditum et usum me-
ti impediatur. Non multum.
curadum actores nos cibis et
dum querentes si possimus
cibis et cibis ex ratione multum
re. Ostiarum in veteri testam-
to ianis templi custodiebant
seculares infirmos a nos
et relictos infirmos in in-
ecclia recipiunt fideles ex
pellunt infideles. Lectores
in veteri testamento apte et
distinet ecerbant populum
uba legis. in spiritu lecto
frest.

ac clementibus in ecclia iteratio defen-
sundit. Exorcista et adiutor inue-
teri testamento abebat potestate
propositione manu expellere
demones a domine in celesti p-
oratione uictia fugare ab anima
sacerdoti et ceroferarii in ueti tes-
tamento iconomo domini lumen prepara-
bat. in in ecclia debet preparare
se pro lumen ueritatis interib; fide-
lium. Nathanay quod ypochaco-
ni. et subdiaconi sic in ueti tes-
tamento ita nec a populo oblationes
suscepunt iconomo domini ipsius uasa
corporis et sanguinis domini diaconi
tam offerunt diaconi super altare
disponit et recipit. Leuite in
veteri testamento scribabant
custodiates iniuria. quod ad cultum
domini tabernaculi primebat serui
entes in ministerio eius. In nostro
testamento prouidet iniuria que
necessaria sunt multitudini
cor unum et animam in anima abenti.
Iocureo mos eorum est in scribante
multitudibus custodiates mis-
terium semissimum quod necessa-
ria sunt disponant super iniunca domini.
hi propositione manu accipiunt.
Pro manu et discretionem eligitorum
discreta opera spiritus sancti significat.
probabit a filio aaron in ueti tes-
tamento exordium super Epis.
ab ipso aaron qui te sacerdotes
uocabatur nec probabit nominat.

ad celeste cibum

Prebici cleroctes sunt e epis
et plurib; i paucis u dissimiles
Baculus abet eps. u subditos re
git infirmos sustineat. dancilu
ut sanctata n omnib; aperiatur
Pannatum collo cireclata custodi
lam uoens significat. Palbam ca
digatione significat. Sacerdotes u.
nde manus et brachia strigunt. ne
qd misile faciat. Pecc' ne c' id in
utile cogitet. Veretrem. ne delicia
appetat. Veretria. ne i luxuriam
declinet. Genua. ne ab oratioe
torpeant. Tibias. & pectes. ne ad
malum currant. Per cingulum. cona
nentia significat. ut e. Sint
lumbi uiri peccati. Per stolam cui
dictur. magu d'm leue. euangeli
xpi. In hoc quod collo superponi
tur. sciat se ministru e euangeli
n d'm. In hoc qd usq; ad genia que
causa humilitatis solent curvare
descendit. humilitas significatur.
Peculam opa justicie significat
Tut est illud. Sacerdotes tu m
duat uisitati. Quia duplex p
tengu inter humeros & ante
pectus p humeros p' bonopis.
Ibi est duplex uestimentu. qd sic debet
bona opa foris proximus ostendi ut
ut corda integrantur. In pectore du
plex qd in eo intrunc; debet & ee doctrin
na & ueritas; doctrina ad hominem
ueritas interi. Hec duo duplicita
cimeta sunt. quia tue b' manu.

80
e bonu opa uera doctrina c'nt
Palbam dalmaticam religio sea &
Immaculata intelligit. scilicet uisitare
infirmos. et uidualitatem tribulationib;
Uisitatores se custodire immacula
tores ab hoc sete. Ista dual linea
habet retro & duas ante. qd uetus &
nouum testamtu uisitare dilectione
di & proximi. Immaculatu e' ad d'm.
infirmos uisitare. ad primum.
Triginta fimbrias habet retro
xxx ante. Singule linea altu
sec xv. qd linea caritali iuxter
testamento & nouo. in p'p'z i' adu'is
xu ramos ex se producit. qd sunt. Caritas
patiens est. benigna est. Caritatem
emulat. upperan. n inflat. n est
ambitiosa. n dicit que sua sunt.
Non irritat n cogitat malum. n
gaudet. s'p' multate. c'gratidet. aut
ueritati. Omnia suffert. omnia credit.
omnia sperat. omnia sustine. Similia
pars habet fimbrias. qd actual
uita semper sollicita est & turbat
s'placu'na. Uesteru n habet qd c'plana uita
ieta est. Largitas manicarum.
largu' dato' euangeli significat.
Casula cireclata aliqui euangeli
legat diaconi. ut expedite ualeat
meedere ac euangeli. t' mesu
d'm' parare. Casula aperta est
unde emitat brachium i simili
stra parte. qd actor euangeli
qm debe. diaconu' immittari in
deix' latere p'forat. lacerat p'ssus.

Saccharum ancle tangit batur zom
fluis humor corporis in sinistra ma
ni pcam. Significat autem studium
divinae cogitationis. qm in hac vita
delectationes tedia. zalia metas
sapientia extergiri. Est autem modus
de lino. Vnde ait dicitur. Cor modum crea
tum est de dñs. Et iob. Sic dñs placuit
ita factum est. Ps. ad alia significat
prefectus ad predicationem. qd; nec pedes
desup teat sit. nec modus ad terram.
cda euangelium nec occultari debet.
nec terrenis demonstrari. Et quia
predicatus est huc. illucq; discurre
rere. ne eadat sandalia de peccatis.
ligata fuit. qd spualit intellegendum
est. Lingua que inde surgit et
separata est a corio sandaliorum. qd
quam eorum significat. qd bona in
predicatione phibent. Sandalia
extrisee usque in trisee alba mo
strat uitam predicatoris setaribus.
extrisee esse respectum intentionem
coram domino intrisee esse
modum. Pars sandaliorum p quam
pes intrat. multis filis esuta est.
ne dissoluantur duo corna qd in
inicio predicationis debet doctor stu
dere multis virtutibus; qd sententia
scripturarum. ne opera exteriora
ab interiori intentione disiungantur.
Lingua sup pedem. Lingua predi
catoris significat. In meo pede
ter ex utraque parte ad medium
meum. Ier. pphe ad euangeliu;

Ligatura. incarnationem Christi.
Sandalia. dicuntur soleas. Est autem
genus calzamini. qd induuntur
ministri ecclesie. subter autem soleas
muniens pedes a terra. super uero
mehil opimii abens partem. qd nulli sit
apti a anno mori. Significant autem
ministrum ubi dicitur. non debere terre
nis membrum. s; potius celestibus
inhibere. a predicatione suam nulli
occultare. Neque super humerale qd
sit ex lino purissimo. Primus qd
ex terra sumit. p multos labores
ad candorem dicitur. designat corpum
qd ex terra constat. Qd corpum mul
tis calamitatibus attritum candidum
et purum debet esse. ab omni sorde
peccatorum. Postea secat poderis.
que uulgo alba dicitur. Signi
ficat perseverantiam in bona actione.
Hie ioseph inter fratres suos talarem
tunc habuisse describitur. Tunc
ea usque talam. opere bonum usque ad
esumationem. In talo enim finis est
corporis. Ille si bonum inchoat. qui
rectitudinem boni operis usque ad
finem debite perficit actionem. Qui
enim perseveraverit usque in fine hic
salvus erit. Deinde sectari zona
que emarginata dicitur. qd via restrin
git poderis. ne lata p pedes
desfluat. p equam designat discre
tio omnium virtutum. Virtutes
enim sine discretione. non virtutes.
s; uita fructus. Nam virtutes in

81

quodam meditatio sit elitute. Sed tunc
orarii. Orarii. i. stola. eodē oratorib;
i. p̄dicatorib; cōcedat. domonet illā
q̄ illo induit. ut memor sit se ēē co-
stitutū sub iugo & qd̄ iene est & su-
arie. Dalmatica que sedē obliquit̄.
eo qd̄ in dalmatica sit repta. Usus
aut̄ dalmaticarū. a beato silvestro
papa institut̄ est. Nam antea. colo-
bus utebant̄. Colobia si uestis est.
sine manicis. Significat aut̄ qd̄
qd̄ est sū manicis iniquēt̄. fidele
exertū ēē debere. ad bona opa erer-
cenda. Cū ḡ nuditas brachior̄
culparet. a beato silvestro i. dñi
m̄. dalmaticarū rept̄ est usus. Est
aut̄ uestimentū in modū crucis. mo-
nens induit̄ sū crucifixū ēē
debere mundo. multa apl̄. Nichi-
mund crucifix̄ est. Habe etiā insi-
nistra parte sū. simbas. P̄ similit̄
plēns uita figurat̄. que diuīscu-
ris habundat. que cure significā-
tur p̄ simbas simstre partis. F̄ de-
teram que simbris caro. futura
uita eripit̄. in q̄ nulle eure sollici-
tant animas scōp̄. Inclusit q̄ia:
quia in eccl̄. ut in corde unū
eiusq; fidet nulla debet ēē seissi-
ra. si in seissa fidei iniquitas. Alii.
Inistrū latice habet simbris. q̄
actuat uita sollicita est. e turbat̄
q̄ plurima. Id dextrū n̄ habet q̄
templaria nichil habet in se si-
nistra. Largitas bēhior̄. lagitare.

& hylaritate clausus significat.
Capula que simili parte gestat̄
q̄ pictura oculor̄ & narī de-
tergim̄. plēnit̄ uita designat
in q̄ sup̄fluos humores patim̄.
Casula que sup̄ om̄ia indumenta
ponit̄. significat castitatem q̄ alias
uirtutes excellit. de q̄ apl̄ ēme-
morans q̄b; dā uirtutib; ait.
Hanc aut̄ nos est charitas. ¶
Iniciet ḡ p̄mū est uestimentū. quo
idō collo curēdam i. uox que p̄ collū
egredit̄. ab om̄i prauia locutione
mūnūl mūta ppham. Os
nūm custodiām. ne in lingua
delinquam̄. Sed in camisia
linea. q̄ alba t̄ poderis. t̄ calaris
incipatur. q̄ ad modū corporis
aeta. totū corp̄ absq; ruga opit̄.
P̄ candore ad quē nimio eandore
p̄duerit̄ m̄tis & corporis castitas
atq; mūditia designat̄ que multo
iernū & rugiliacū & orationū.
bonor̄q; operū. exercitio ad-
q̄runt̄. P̄ stricturā uestimenti-
tū. cor̄ etaq; m̄bra corporis
ab om̄i op̄m p̄mittate coher-
cendi. P̄ calaris à longitudi-
ne. opus bonū usq; ad clima-
tionē. P̄ rugarū deuitationē
quib; exprimuntur circpleci-
ones eritiae. partas fidi cha-
tolice. P̄ eingulū discretio
q̄ = inā omnū uirtutū. P̄
stola q̄ dicit̄ orariū. ruga

dñi suarū. & omis est leue designat
et iangeliū. **P** albedinē stole. pu
ritas doctrinē. **P** longitudinē
usq; ad pedes. **V**irtus humilitatis
& pietatis. **P** alteū q̄ lūbi
restrangunt. m̄tis castitas de
signat. iurta qd̄ dñs dicit. **S**ic
lūbi uiri p̄ejeti. Deinde sequit
tunica. de qua dñe dñs ad aaron
facies tunicā iacentinā. **H**ec lūbi
dalmatica induit & scabie uila no
minat. **I**acinetus uī nec rarus
est. nec densitate obtusus. nec
rutilat esclat. **S**ereno enī celo
fit p̄spicaci. & nubilo pallid est.
uī & q̄si etherei coloris. **P**echer
euī & uī colorē designat uī
sacerdotale q̄ sap̄ solū intenta de
sideris cōversationē iurta aptim
debet semp habere in celis. **P**ro
longis mutationem. frātū cōpassi
onē. ut ait ap̄t̄ **G**audere ē gau
dentib; flere ē fletib; **Q**d̄ p̄p̄
est pontificis. significa rationē
scabiliū n̄ patere n̄ p̄fici. **P** h̄ qd̄
uestis interior & n̄ em
git. iurtes amittit. solidō
cognitas sine m̄mūssioē sep
habendas. **P** dalmatica uī q̄
candida erab; lineis coecimis
ante & ret̄ decorat a sc̄mo
usq; clerisū m̄tis munditia
ē uīt̄; testam̄ti p̄dicatiōē &
dī primiq; dilectiōē designat.
q̄b; fulgere debent sacerdos &

diaconi. **P** duodeci fibrias
q̄s uīt̄; nec in se cōtinent
xii rami iuritū. q̄ er radice
karitatis pendent. quos etiā
mūnerat ap̄t̄ dicens. Karitas
pacientis est. benigna & cetera.
Tertia uī linea q̄ int̄ duas lineas
est tūt̄ & trib; simbis an̄ & ret̄
conectitur. Karitas q̄ dilectio
m̄ dī & primi in se cōtine.
cruuitatis fide insignita domo
st̄tur. **P** coecimēū colore opa
mīe in pupill & ruodus intel
ligunt. **P** fimbrias qd̄e simi
striateris sollicitudo figurat
uite actual. **P** dertrū qd̄ fi
bris caret. q̄s cōtēplatiōe.
P amplitudinē brachiorū. lar
gitas eleemosinarū. **P** easulam
que sup om̄ia ornantia indui
tur. leitas & rusticia. qd̄ sacerdotat
gl̄a p̄ om̄ia fulgere debet demō
stratur. **P** h̄ qd̄ duplex habet m̄t̄
humeros. primorū cura & cōpas
sio. & in se pura m̄tis intentio
& p̄ alia duplicitatem in pecto
re. doctrina in p̄lo. ueri tasq;
q̄ debet om̄ari in m̄t̄. **P** actia
m̄ta linea q̄ candore intent
& linee uocant. ad cōrendū in
malū phibētur. & in bonū festi
nare ortari. **P** sandalia q̄ defūp
patent s; libe soleis a tūm pedes
phibent p̄dreatores celestia non
debere ascendere. neq; tenuis

in hinc figuraat. Pallium q̄ sup
omniā ornānta archip̄sulū utitur
significat torquē quam solebat
legitime etantes accipe. Cir-
culo q̄ circ̄a humeros cōtrigit
timor & disciplina dñi qb; se co-
tū. suosq; ep̄iscopos & adem
subditos regere debet designia-
tur. P̄ duas lineas a summo usq;
deorsum erit uerū parte. p̄dicatio
utriusq; testam̄ti. & dilectio dī
& primi sine int̄missione. Cor-
porale cui supponit corp̄ dñi
aliquid qm̄ linea ē oportet qm̄
ioseph linceū mandū legit em-
isse r̄i corp̄ dñi in uolunt. Hā &
līmū purū gerū est t̄rē. & dñs
purū & uerū corp̄ habuit non
simulacrum. Et sic līmū p̄ multos
labores & sudores p̄uenit ad ea
done. ita iste x̄ multis effectu
passionib; miḡuit ab h̄ sc̄lo. & ad
candore resurrectus atq; im-
mortalitatis p̄dixit est. Itaq;
q̄ corp̄ dñi inse & recipere desiderat.
p̄ multos bonos op̄um labores.
& p̄ castitatem m̄tis & corporis. debet
se redere mundū. atq; candidū.
Qd̄ ita placari debet. n̄ nec mi-
tū. nec finis ap̄aret. sic enim in
sepulcro dñi sudarium inuen-
tu. Sudarium ē ligamentū ca-
pitū. P̄ caput. diuinitas de-
signatur. quia caput xp̄i d̄s.
Inuoluptio aut̄ hec. significat

qua x̄ d̄ in humilitate habuit
initiū nascēdo. & finē mori-
endo. in diuinitate neutrū
hor. s̄ semp esse habet. tristis
me & corp̄ sp̄i. eos sileat q̄ ḡis
caueruit mortem & morituri sunt.
Primi salice sc̄m & immaulatū.
qd̄ semitū est ex maria virgine.
Alterū qd̄ ambulat in tr̄s. terci-
um qd̄ iacet in sepulchro. P
particula oblate missa in calix
ostendit corp̄ x̄. qd̄ resurrexit a
mortuis. p̄comestā a sacerdotet
poplo. ambulans adhuc sc̄p tr̄s.
P̄ relictā in altari usq; ad finē
missa iaceens in sepulchris usq;
ad finē sc̄li. **Hec Sunt x̄.**
P̄cepta legi

Primū non habebis deos
alienos corā me. Secūm. n̄
ficies tibi scuptile. Tertiū.
n̄ assūmes nom̄ dñj dī tuj;
Quartū. Mem̄to u diem sab
bati seifies. Quintū. honora
patrē tuū. i matrē tuā. Sextū.
n̄ occides; Septimū. n̄ mecha
bis. Octauū. non furtū facies;
Honū. nō loqueris etiā primū
tuū falsū testimoniu. Decimū.
n̄ cœcupisces rem. primi tuj;
Incepit expositio brevis Remigii.

Concordia fratrisoderelis ep̄i.
Eccl̄e ordine missis
Celebratio missae in
commemoracione

passionis & p[ro]digii sic ipse p[re]cepit dicens apostolus tradens eis corp[us] suu[m] hoc facite in mea commemoratione hoc est in memoria passiois mey. Tamq[ue] die eorum Q[uo]d p[er] uram salutem passus suu[m] ad memoriam reuocate. q[uo]d p[er] uram u[er]o s[ecundu]m salutem eadē p[ro]ferre eurate. Haec missam petrus apostolus p[er] om̄ium i[n] antiochia dieis celebuisse. i[n] q[uo]d tres tantum orationes i[n] initio fidei p[ro]ferabantur incipientes ab eo loco ubi dicitur haec est oblatione.

Missam dicitur q[uo]d t[ri]nissimma. ut q[uo]d t[ri]nissimissio. eo q[uo]d populus fidelis de suis meritis non presumet. p[re]cessat et oblationes q[uo]d deo offerre desiderat p[er] ministerium oratione[rum] sacerdotis. ad dominum transmittat quod mediatore inter se et illum cognoscere. fidens p[er] eum oratione a malis omnibus liberari. atque creatori suo reconciliari. Ut missa dicta ab emitendo ut dicunt scilicet usi[do]ri. Tempore enim q[uo]d sacerdos incipit ostendare dominum corpus dicendum est a diacono. Sicut et cathercum p[re]dat foras. Et quod tempore emitatur cathercum ab ecclesia q[uo]d non debet inter sacerdos misterium. eo q[uo]d non sint profecti a missa. Siue alio modo potest missa dicere eo q[uo]d nos mitat ad dominum. Id est autem ab apostola ut euangelia lectio. q[uo]d maius est elat. eadem missa non inchoatur sed potius

camendo et psallendo. q[uo]d dulcedo suavitatis. corda audientium p[ro]demuleat. et sic per modulationem suavis canthilene insp[irit]ualib[us] reb[us]. populus per contemplationem intus intentus. salutifera euangelii tuba ardenti affectu suscepit. Initum autem psallede. statit ut ad imitationem p[ro]p[ter]eorum qui inter sacrificiorum exhibitionem domino per soluebant laudes. ut ab ignatio beatissimo martyre editum suscepit quod uoces anglicas decantantes dominum in celestibus audiunt. Quod autem populus die dominica siue sollempnitatum ad ecclesiam refluit. ad imitationem institutionis populi credit fieri q[uo]d corporibus statutis ad templum domini effinebat. et sex diebus operans. vni ab omni opere servili regesere nubebat. non tam a meditacione legis. sic ait paulus. Moyses hec in singulis sabbatis quod eum per singula sabbata predicate insynagogis. Vnde et cantieum Moysi per omne sabbatum recitare mos erat. tamen glorieuit. q[uo]d illi faciebant in sabbatis nos proprie reverentiam domice resurrectionis. die dominica agere curam. Necesse est enim ut populus dominum ea die quod dominus resurrexit a carnalibus nascens operibus instruantur q[uo]d per totam ebdomadam spiritualiter do utitere debeat. Q[uo]d per totam ebdomadam curam corporis egit. eo die enim ait impetu uincere agere erat. Primo omnium antiphona dicitur ac intronit.

Antiphona oratione uox time. et quod a chorus alio. chorus quem q[uo]d ea cepit. etiam eam cantando. cantans in hoc seraphim. Exclamabat aliter. ad se dicens. Ut genit p[er]alleretur. Q[uo]d id ad internum ad officium hostium a microtum hostium ad divisionem spiritualiter canebant. Damaso petente id sufficeret predicante. addidit ad diaconi dalmaticam crucis ut quod ministerione illi ad mensam. Hic crucifixus. remansit ibi ipsi et expiavit ei. et p[er] amore sui natus candidatatem tristram eandem casul et corpe habet in ecclesia predicando venit. Habet et sanguinem et per se declarantes. Peccatis in me debitus euangelista p[ro]ponit potest per ministris credibilium. Cerei g

Antiphona oratione: uox recipea dicitur latine: eo quod a chorus altarii cantet quod filio. chorus quod eacepit ab alto choro utrum eam cantando suscipiat. imitans in hoc seraphi. de quibus dicitur. Exclamabat altus ad altum sesses ses; Ut genitum psallendi. gemitus inuenis te dominum. Quod idem ad introitum dicitur. quod hoc intronum ad officium diuinum. sic per introitum hostium ad secreta domini. Deinde impone gloriam patrem que uerba ad divisionem spalmarum quod prius indiferentem canebantur. beatus iheronimus damasco petente eposuit. Sed et negat id sufficeret predicatio apostoli itum suggestione. addidit ad hunc dicere. Sic erat. Induit diaconum dalmaticam in similitudinem crucis ut quod minus est ubi Christi passionem illam ad memoriam reuocet. Sic enim crucifixus per salutem mundi. ita immisit ibi ipsi sem ripsum uitium et concupiscentias crucifige non obliuiscat. per amorem sui redemptoris. Quod eadem uestis candiditate hunc ostendit minus tristum et candorem castitatis in intermissione et corpe hunc debet. quod auctoritate in ecclesia predicandi euangelium retinet. Habet et coquimeas uirgines sanguinem et per salutem mundi effusum declarantes. Precedentes ac altare ministris in medio eorum per honorem debitum euangeliu[m] et defertur tamquam persona potest precedentes ac sequentes ministris cireclata est percutit in pugnaciam. Cerei quoque euglii precedentes

83

demonstrat euglii gra. mundum quod erat in tenebris illuminatus. Quod autem eadem euglii processio ab australi parte fit in plagam septentrionalis declarat dominum ihesum Christum qui in mundo ubi salutis annuntiatur non mercede habet beatitudinem a quo loco ipse salvator uenit. sic scriptum est. Unde ab austro ueniet. Cantore meo piente Kyrieleyson. collocatur cereris in ordine a parte austri in septentrione. ab acolitis. ostendente hoc facto quod miserebitur dominus mundo in meridie et septentrione. Ideo Kyrieleyson. et latini gemitus. et gemitus latine perferuntur. quod et illos quaedam gemitus honesti. quod latina. et quaedam latina melius quod gemitus resonant. ut unum eius plenum nos esse ostendamus. uniusque dominum utrumque plenum credere. Kyrie domine eleys. miserere. Christe eleys. i. Christe qui es unus non oleo visibili. sed plenitudine divinitatis miserere. Nam christina dicitur omelio. Inde enim; Deinde meipsum saeculos gloriam in grecis dicitur. unum in natale domini saluatoris ab anglis decimatum. sed a beato plario pictum est si epo. actum. et confirmatum est. Et hoc ipsum ad imitationem angelorum. ut ostendamus eundem dominum coli in terris. quoniam anglus uenerat in eis.

Post ea die saeculos dñs uobis cum sa-
lutans p̄f̄m. & orans ut dñs sit
ē eis. sic dignat est p̄mitē p̄ p̄f̄m.
In habitabo ē illis. & ambulabo.
uita qđ & saluator dicit discipulis
suis. Ecce ego uobē sum omib;
chieb. Qui salutatioñs sermo n̄
arbitrio humano ēposit⁹; ex
diuine scripture auctoritate
probat sup̄. ñ frequent̄. & singula-
rit̄. & pluralit̄ posic legitur.
Singlarit̄. sic ait angls ad ma-
riam. arie grā plena. dñs tecē.
& ad geddeonē similit̄ angls
dixit salutando. dñs tecē ui-
ros fortissime; Pluralit̄ an̄
in libro ruth. basz leḡ dixi-
sse salutando messorib; dñs uobē.
Et in paralypomenon p̄f̄m
a dñō missiū. inuenit̄ in sa-
lutasse asa regem iuda. cū
erereitu suo. metores de pre-
lio reuertentes. dñs uobē qđ
fructis cū eo; Ecclā ḡ tam
salubri salutatioñe saecolis
accepta & ipsa resalutando
orat. & orando resalutat pos-
tulans ut sic ille optauit do-
minū ēē com ipſis ita sit &
ē ipso dicens & ē sp̄u tuo.
i. ē aia tua sit mpe dñ. ut
digne p̄ salute nr̄a eū erores.
Et non die tecē. s; ē sp̄u tuo.
ñ officiū subsequens uim
totū spiritualit̄ fieri itelli.

(gat.)

Et bñ ē sp̄u heinius ēē optat.
qđ in sp̄u. tñte rōnali fact̄ est
heino ad imaginē. & simili-
tudinē dñ. & capax est diuine
gr̄e & illuminationis. S; & illa
salutatio ep̄at ad p̄f̄m. qđ dñ p̄p̄
r̄. sine p̄p̄ uob̄. similit̄ n̄
humano sensu inuenta. s; de
script̄ auctoritate sup̄ta ist.
Hā o. in ueci testam̄to inuenit̄
dixisse angls danieli p̄f̄m. Holi-
tumere nūr desiderioꝝ; pax t.
contentare & esto robust⁹. Qđ in
euanglio pene semp ita legie
dñs salutasse ap̄t̄los dicendo. Pax
uob̄; Et ecclā ap̄t̄is eādie saluta-
tis formā cīndau dicens. In qđ
domū. aut ciuitate intue-
ritis salutare eā dicentes. Par-
hiue domui. Merito ḡ & ap̄t̄os
succesores i. ecclā rū p̄f̄les. hac
salutatione uitū domū dī salu-
tantes. h̄ om̄s oportet ēē filios
paui. ut salutatio p̄acis sup̄ eos
redescens. & salutantib; & salu-
tatis pessit esse fructuosa. Deinde
dicē. Vremus. In multā se cī p̄f̄m
ñ orient simul; Quāp̄t aecūnus
debe. ēē p̄t̄s. usq; dum dicat
saeculos p̄ emā seta selez. Seq̄
collecta. qđ dicta est a collectione
eo qđ gr̄e auctoritate diuinarū
scripturarū sic collecta. qđ in
ecclā legitur. sic est illa de trib;
pueris. t̄ qđ ex multis sermonib;

una colligat. ne a collecti
one. ut societas. & cetera. ex
current in una colligat. & s.
in omnibus collectis ut peruenient
per unum nostrum Ihesum Christum. & certe
ut omnes quod datur a patre. nunc
ligant nos per filium eum accipere
eius hereditas sumus. Vicens
a Sacros qd tecum vivit. & regnat
& cetera. ammonit ppter. ut
credat filius dominus uiuere & reg-
nare semper sine initio & tam
no. & una potestate huius
existat. e patre & spiritu sancto. in quoq;
sunt unitam. dicitur. Confirmata
est orationis a ppter. intercessio
enim tue. sine fidelitate. tamen respo-
ciens ppter dicit. Ne ita. siue
fideliter edam. sic dicas filium unde
her. an omnia seta. in presenti. &
in futuris. e patre & spiritu sancto reg-
nare. & regnum potestatisque eius
nullo finecludi. Demide legitur
epistola ante eusebium. non causa
dignitatis. sed ad morem apostolorum
qd am domini ibant. sic narrat
eusebius. quos mittebat dominus
vinos. & vinos. an se. Epistola autem
domini supermissio eo qd super uel
testamentum. & nouum missa sit.
non causa dignitatis. sed ut si quis
eusebius fuerit transgressus. ibi
mediem inueniat salutem.
Incepiente autem subdiacono
epistola. in se ordine cerui.

84

transferunt ab oriente in occidente
ut demonstretur per uoce & predica-
tionem apostolorum totum universum gra-
fici illuminatum. & id a meridie
in septentrione. & ab oriente
in occidente. Noite enim orientis
& occidente. omnia clymata
mundi comprehenduntur. eo qd tot
diebus sol sua plenaria illustrare
ea. sic ibi ueniens ab oriente
in occidente. Postmodum
canticus responsori qd aeci-
pice repetatur dictum. quod uno
mehoante responderent alii
Qd in graduale dicitur a gaudiis noite
composito eo qd canticum fuerit
antiquum. ut cantantes &
loquentes in gaudiis esserent.
Unus & de ecclasia dicitur. Stetit ecclasia
super gaudiis quoniam fecerat sibi lignum
ad loquendum. Et psalmi
gaudium. r. dicitur ob hanc quoniam ad
litteram pertinet qd in gaudiis
cantarentur. Cantur & usus
dictus a dicendo. quod illo tempore
responsum a capite repe-
titur. Venit si cantat alta. qd ex
hebreo in latinum sonat lau-
date dominum. Nam aliud dicitur
laudate. ya nomini domini est. unum
ex dicentiis quibus vocatur dominus ap-
prophetos. Alta autem primi in no-
vo testamento audiatur est di-
cente iohannes. dicitur vocem in
celo dicentium alti. & qd haec

uoce anglos in celo dm̄ lau-
dare cognovimus. ut huiusmodi
uoer laudarem̄ creditū est
dm̄ delectari. Hoe q̄ iō cam-
m. iū eūcē nos dm̄ in trācō
lere ostendam̄ q̄ s̄ colit ab
anglis in celo. Et h̄ an̄ letio
nen euangelicam a cantore in-
ponit. ut laudet ab omnibz eius
grā salvant̄ om̄s. Quasi di-
eat. Quia uba euaglii salu-
tem conferentia mox audi-
ti estis. lauda ite dm̄ eius
bñficio hanc peipe grām
meruistis. Defert̄ euaglii
ad analogiā p̄cedentib;
cereris iū ostendat grā ipsi
mundū ēē illuminatū.
uba euaglii levata p̄ntiam
ēē septentrionē facie uitit
ut ostendat ubū eti. & ad
nitiationē spē sei ēē eū
dirigi. q̄ semp ēēri spūi
scō extitit & in nullo eiē
mūneau. Quos enī spē
ses q̄ s̄ d̄ ad fidē colligere
desiderat. diabolus ab uni-
tate ecclē & integritate si-
di diligē laborat. Siē enī
p̄ austriū q̄ uenit̄ est calid &
lenit̄ flat spē ses designat̄
q̄ ēē rēa audientiū ad amo-
rem dilectionis instamat.
ita p̄ aglōnē q̄ uenit̄ dñs
& frigid̄ diabolus intelligit̄
q̄ eos quies possidet ab amo-

uocitatis & dilectionis corpori
et se fregit. reddit. Qd enī
p̄ uuln̄ diabolus designat̄
et ostendit dicens. O lucifer q̄
dilectas in corde tuo seclebo
in latib; aquilois & ecta. Crucē
ponit diaconū in fronte animā
tatur uba rite. ut ostendat
se illi disciplin esse. q̄ crucē
sustinxit p̄ totū mundi salutē.

Non est inuenit nimbus ista

in
commodum

de
commodum

hic erat

er sit anathema

hic non erat

pro

pro

Iesu xp̄e

fiatum fiatum

C. v. iii. ii. i.

Miraculae Sar
of English
and Chilc
of Henr
Virgin a

Miraculae San
of Englisl
and Chilc
of Henr
Virgin a

BOOK OF COMMON PRAYER TWO TO THREE EDITION
OF THE CHURCH OF ENGLAND VERSUS BISHOP

EDWARD VI OF ENGLAND A.D. 1547

